

1225_Az_Əyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1225 Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı

1 Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı üçün xarakterikdir?

- cavabların hamısı doğrudur.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı.

2 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinin və ekoloji proqramların maliyyələşmə rolunu oynayır?

- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.
- büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlar.
- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhəlinin vəsaiti.
- əhəlinin gəlirləri və təqaüdlər.
- müxtəlif səviyyəli büdcələr.

3 Büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

- cavabların hamısı doğrudur.
- respublika büdcəsindən ayırmalar.
- mineral-xammal bazasının bərpası fondu.
- meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.
- su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.

4 Büdcədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- təbii mühitdə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi .
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .
- tullantısız texnologiyanın tətbiqi .
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
- təbiətdən istifadənin idarə olunması .

5 Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

6 Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.
- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması.
- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.
- meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.

7 Büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

- cavabların hamısı doğrudur.
- respublika büdcəsindən ayırmalar.
- mineral-xammal bazasının bərpası fonduna aiddir.
- meşələrin mühafizəsi və bərpası fondlarına aiddir.
- su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fonduna aiddir.

8 Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitlərinə.
- dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələrə.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsaitə.

9 Təbii mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı nə üçün xarakterikdir?

- cavabların hamısı doğrudur
- təbii mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- bazar iqtisadiyyatı
- təbii mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı.
- təbii mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı

10 əhəlinin gəlir və təqaüdlərinin təbii mühafizə tədbirlərində və ekoloji proqramların maliyyələşməsində nə kimi rolunu vardır?

- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhəlinin vəsaiti.
- maliyyələşmədə rolunu yoxdur
- müxtəlif səviyyəli büdcələr
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.
- büdcədən kənar ərazi ekoloji fondları.

11 Respublika büdcəsindən ayırmalar büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlara daxil edilirmi?

- cavabların hamısı doğrudur
- ərazi ekoloji fondlarına aid deyil
- mineral-xammal bazasının bərpası fondu.
- meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.
- su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.

12 Təbii mühitə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi hansı məqsədlə yaradılır?

- ərazi ekoloji fondlarına aid deyil.
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .
- tullantısız texnologiyanın tətbiqi .
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
- təbiətdən istifadənin idarə olunması

13 Dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar hansı mənbələrə daxil deyil?

- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- ekoloji fondların formalaşmasına
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.

- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.

14 Meşə massivlərində sənaye əhəmiyyətli ağacların doğranması ekoloji fondun investisiya siyasətinin prioritet istiqamətinə aiddir:

- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.
 dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması
 təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.
 ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
 xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.

15 Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlərə daxildir:

- xüsusi mexanizmlər
 iqtisadi mexanizmlər
 sadə mexanizmlər
 resurs amilləri
 rentabellik

16 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- müəssisələrin öz vəsaitləri.
 yerli büdcələr.
 kommersiya bankları.
 dövlət büdcəsi.
 nazirlik və komitələrin vəsaitləri.

17 Büdcədən ayrılan vəsaitin digər maliyyələşmə mənbələrindən üstünlüyü nədir?

- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi.
 vəsaitin azlığı
 vəsaitin çoxluğu
 vəsaitin davamlılığı
 vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi.

18 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 6%
 2%
 3%
 4%
 1,5%

19 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- vergilər.
 dövlət büdcəsi.
 kommersiya bankı
 dünya bankı.
 əhalinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s.

20 Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 2000-ci ildə.
 1989-cu ildə.

- 1991-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 1995-ci ildə

21 Ekoloji fondların ümumi gəlirlərində ətraf mühitin çirklənməsinə görə xüsusi çəkisi təşkil edir:

- 80-85 %
- 87-90 %
- 45-50 %
- 65-70 %
- 55-60 %

22 ərazi regional ekoloji fondlarının formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- regional ekoloji fondlardan respublika ekoloji fonduna köçürmələr edir.
- çirklənməyə görə ödənişlər, ekoloji vergi və cərimələr.
- regional ekoloji fond ərazidə öz istiqrazlarını yaya bilər.
- xarici bankların investisiyaları bu fondlara köçürülə bilər.
- təşkilat, müəssisələr, vətəndaşlar regional ekoloji fonda könüllü surətdə vəsait köçürə bilərlər.

23 Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.
- təbiəti mühafizə işlərinə.
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

24 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinin və ekoloji proqramların maliyyələşmə rolunu oynamır?

- müxtəlif səviyyəli büdcələr kimi.
- əhəlinin gəlirləri və təqaüdlər kimi.
- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhəlinin vəsaiti kimi.
- büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlar kimi.
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti kimi.

25 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 4 %
- 5 %
- 8 %
- 2 %
- 3 %

26 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- əhəlinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s.
- kommersiya bankları fonduna
- dövlət büdcəsinə.
- dünya bankına.
- vergilər fonduna.

27 Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt formalaşmışdır?

- 2000-ci ildə.
- 1989-cu ildə.
- 1991-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 1995-ci ildə

28 Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsilə.
- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanmasına.
- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılmasına.
- meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsinə.

29 Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasını.
- təbiəti mühafizə işlərinin aparılması.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsini.
- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.
- su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.

30 Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- nazirlik və komitələrin vəsaitləri.
- yerli büdcələr.
- kommersiya bankları.
- müəssisələrin öz vəsaitləri
- dövlət büdcəsi

31 Vəsaitin davamlılığı digər maliyyə növlərindən nə ilə fərqlənir?

- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi
- vəsaitin azlığı
- vəsaitin çoxluğu
- mənbənin üstünlüyü
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi

32 I qrup ölkələrdə təbiəti mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 3%
- 1,5%
- 2%
- 4%
- 6%

33 əhalinin vəsaiti,ictimai təşkilatların könüllü yardımını və s. hansı fonda aiddir?

- ətraf mühitin mühafizəsinin ictimai fonduna
- kommersiya bankı
- dövlət büdcəsi.
- dünya bankı.
- vergilər.

34 Azərbaycanca ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 1995-ci ildə
- 1989-cu ildə
- 2000-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 1991-ci ildə

35 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ekoloji fondların ümumi gəlirlərində xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- 20-30%
- 50-55%
- 10-12%
- 80-85%
- 40-45%

36 Su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılması müəssisənin ekoloji fondundan hansı vəsaiti tələb edir?

- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına
- təbiəti mühafizə işlərinə
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.
- bu sahəyə ekoloji fondun vəsaiti xərclənmir
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.

37 Təbiətdə mühafizədə tənzimləmə üsulları içərisində hansı daha çox tətbiq olunur?

- bioloji
- daimi
- müvəqqəti
- birbaşa
- xüsusi

38 Ekoloji menecmentin məqsədi:

- müəssisə və təşkilatlarda təbiəti mühafizə fəaliyyətini yaxşılaşdırmaqdır.
- hüquqi və fiziki şəxslərin təbiətdən istifadə fəaliyyətində hüquqlarını təmin etməkdir;
- təbiətdən səmərəli istifadə və resurs qoruyucu fəaliyyətdə beynəlxalq və milli aktların tələblərinə əməl etməkdir;
- idarəetmədə iqtisadi və ekoloji maraqları təmin etmək və təhlükəsiz əmək şəraiti yaratmaqdır;
- təbiəti mühafizə problemlərinin həlli üçün menecmentdən istifadə maraqlarını artırmaqdır;

39 Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

- doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına;
- ekoloji uçot və auditə;
- ekoloji balans və nəzarətə;
- ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma;

40 Ekoloji menecmentin inkişaf amillərindən deyil: 1. Ekoloji subsidiyalar; 2. Ekoloji şəraitin monitorinqi; 3. Ekoloji təsir və resursların mövcudluğu; 4. Ekoloji ödənişlər; 5. Ekoloji cərimələr

- 1, 4, 5.
- 3, 4, 5;

- 1, 3, 5;
- 2, 4, 5;
- 1, 2, 4;

41 Ekoloji menecmentdə işçi heyətinin idarə olunması yollarından deyil:

- işçilərin fəvqəladə vəziyyətdə fəaliyyətə hazırlanması.
- işçilərin məlumatlandırılması;
- işçilərin motivizasiya edilməsi;
- işçilərin attestasiyası;
- işçilərin ekoloji maarifləndirilməsi;

42 Ekoloji menecment sisteminin elementlərinə aid deyil:

- fəaliyyətin auditi və nəzarət sisteminin tətbiqi.
- fəaliyyətin təşkili və reallaşdırılması;
- təbiətdən istifadə fəaliyyətinin planlaşdırılması;
- ekoloji siyasət;
- fəaliyyətin nəticələrinin təhlili və yenidən baxılma;

43 Ekoloji lizinq digər hansı səlahiyyətləri həyata keçirir?

- alqı - satqı, sələm
- subsidiyalar
- kreditlər
- kompleks mübadilə
- dotasiyalar

44 Çirklənmə ilə əlaqədar vəziyyətin təxminən neçə faizindən sığortalanmaq lazımdır?

- 100% - dən
- 80% - dən
- 20% - dən
- 50% - dən
- 60% - dən

45 Ekoloji sığorta müqavilələri hansı müddətə imzalanır?

- 2 il və daha çox
- 5 il qədər
- 3 il müddətinə
- 1 ilə qədər
- yarım ilə

46 Müəssisələrin ekoloji fondlarının mənbəyinə daxildir:

- belə mənbələr yoxdur
- sığorta tarifləri
- müəssisənin gəlirləri
- sığorta mənbələri
- xidmət bazasının vəsaiti

47 Müəssisələrin ekoloji fondları harada toplanır?

- bankda xüsusi hesab kimi
- maliyyə qurumlarında

- regional fondlarda
- faizli əmanət kimi
- ekoloji fond toplanmır

48 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlər ekoloji fondun neçə faizini təşkil edir?

- 40-50%
- 20-25%
- 80-85%
- 50-60%
- 30-40%

49 Bütçədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- kreditlərin verilməsi
- elmi- texniki layihələrin yaradılması
- dövlət banklarının yaradılması
- ekoloji fondların təşkili
- müstəqil maliyyə strukturunun yaradılması

50 Azərbaycanda neçənci ildə ekoloji fond yaradılmışdır?

- 2005 – ci ildə
- 2000-ci ildə
- 1990- cı ildə
- 1995- cı ildə
- 2003- cü ildə

51 ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondu nədir?

- könülü yardım
- kreditlər
- bank vəsaitləri
- məcburi vəsait
- subsidiyalar

52 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin əsas mənbəyi nədir?

- kreditlər
- şəxsi vəsaitlər
- köçürmə vəsaitlər
- dövlət büdcəsi
- banklar

53 Menecmentdə ekoloji fəaliyyətin təşkilinə aid deyil:

- xüsusi səlahiyyətli məsul şəxs və bölmələrin müəyyənləşdirilməsi.
- tələblərin müəyyənləşməsi və daxili sənədləşmənin hazırlanıb tətbiqi;
- idarəetmə prosedurlarının hazırlanması;
- vəzifə öhdəliklərinin və məsuliyyətin bölgüsü;
- ekoloji fəaliyyətin planlaşdırılmasına maraqlı tərəf və şəxslərin cəlbə;

54 Ekoloji menecmentin funksiyalarından biri aşağıdakıdır:

- doğru cavab yoxdur.
- ekoloji öhdəliklərə;

- planlaşdırma;
- balanslaşdırmaya;
- ekoloji siyasətə;

55 Ekoloji menecmentin prinsiplərindən deyil:

- səmərəlilik.
- məqsədyönlülük;
- uzaqgörənlik;
- təfəkkürə əsaslanma;
- ardıcılıq;

56 Ekoloji menecment konsepsiyasında mühüm rol oynayan funksiya:

- yerləşdirmədir;
- idarəetmədir;
- tullantıların utilizasiyasıdır;
- səmərəlilikdir.
- təhlükəsizlikdir;

57 Ekoloji menecmentin prinsipləri aşağıdakılardır: 1. Məqsədyönlülük; 2. Təfəkkürə əsaslanma; 3. İqtisadi təhlil; 4. Səmərəlilik; 5. Ardıcılıq.

- 1, 2, 3.
- 1, 3, 5;
- 2, 4, 5;
- 1, 2, 5;
- 3, 4, 5;

58 Ekoloji menecmentin funksiyalarına aid deyil:

- ekoloji marketing;
- planlaşdırma ;
- uçot və nəzarət;
- tənzimlənmə;
- balanslaşdırma.

59 Operativ lizinq nədir?

- qeyri-müəyyən müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1 il müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 3-5 müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 4-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1-3 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.

60 Maliyyə lizinqi dedikdə nəzərdə tutulur:

- 5 -20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatan lizinq.
- 20-30 il müddətinə və avadanlığın aşınması natamam başa çatan lizinq.
- 3-5 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatan lizinq.
- 5-20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatmayan lizinq.
- 5-20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması natamam başa çatan lizinq

61 Liz-bek lizinq dedikdə başa düşülür:

- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır.

- avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.

62 Ekoloji lizinq dedikdə nəzərdə tutulur:

- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi.
- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.

63 Ekoloji bazarda alıcılar neçə hissəyə bölünür

- 7
- 3
- 4
- 2
- 5

64 Ekoloji bazar alıcılarına daxildir

- şirkətlər
- Dövlət orqanları
- Birjalar
- fiziki şəxslər
- müəssisələr

65 Operativ lizinq nədir?

- 4-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 3-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1-3 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1 il müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- qeyri-müəyyən müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.

66 Liz-bek lizinq dedikdə başa düşülür:

- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır.

67 Sığorta bütün çirklənmə növlərini əhatə edir?

- əhatə edir
- ekoloji sığorta məşğuldur
- çirklənmə sığortalanmır
- qismən əhatə edir
- əhatə etmir

68 Ekoloji lizinq neçə qrupa bölünür?

- 2
- 3
- 5
- bölgüsü yoxdur
- 4

69 Operativ lizinqində avadanlıq neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- 2-3 il
- daha çox müddətə
- 6-8 il
- 1-2 il
- 3-5 il

70 Liz-Bek lizinqi nədir?

- avadanlıdın sahibi onu icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.
- avadanlıdın sahibi onu lizinq firmasına satır.
- avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.

71 Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir:

- ekoloji təhsilin inkişafına
- təbii ehtiyatların istifadəsinə görə
- təbii xammalların emalına görə
- zəhərli maddələrin atmosfərə atılmasına görə
- təmiz texnologiyanın tətbiqinə görə

72 Çirklənməyə görə ödənişlərə daxildir:

- tullantıların emalına görə
- ekoloji təhlükəsizliyin təminatına görə
- yeni texnikanın tətbiqinə görə
- tullantıların yerləşməsinə görə
- ətraf mühitin keyfiyyətinə görə

73 Şəhərlərdə sanitariya-qoruyucu yaşıllıq zonaları bölünür:

- eni 50-1000 m;
- eni 5-10 km;
- eni 3-5 km;
- eni 1-3 km;
- eni 1,5-2 km.

74 Şəhərlərdə yaranan smuq tiplərindən deyil:

- Tokio smuqu;
- Alyaska smuqu;
- London smuqu;
- London və Alyaska smuqu;
- Los-Anceles smuqu.

75 Los-Anceles smuqu adlanır:

- buzlu;
- rütubətli;
- fotokimyəvi;
- kimyəvi.
- tozlu;

76 London smøqu adlanır:

- tozlu smøq; ;
- rütubətli smøq; ;
- fotokimyəvi smøq; ;
- kimyəvi smøq;.
- buzlu smøq;

77 Alyaska smøqu adlanır:

- tozlu;
- buzlu;
- kimyəvi.
- fotokimyəvi;
- rütubətli;

78 Şəhərlərin istehsalat zonalarından deyil

- xüsusi təyinat;
- kommunal zonasına aiddir;
- sənaye zonasına aiddir;
- mühəndis və nəqliyyata aiddir;
- sanitari qoruyucu zonalara aiddir.

79 Ekoloji bazarın vəziyyətinin inkişafını proqnozlaşdırən metodlara aid deyil:

- balans.
- ekstrapolyasiya;
- iqtisadi-riyazi modelləşdirmə;
- ekspert qiymətləndirmə;
- təhlil;

80 Ekoloji bazarın vəziyyəti qiymətləndirilir:

- faktların və şəraitin məcmusu;
- firmalardan asılılıq dərəcəsi;
- mal və materialların olması.
- kəmiyyət və keyfiyyət dəyişkənliyi;
- rəqabət vəziyyəti;

81 Bazar tədqiqatlarında istifadə olunan informasiya növləri:

- müəssisə, firma və təşkilatlara;
- ümumi, xüsusi, komməriya;
- doğru cavab yoxdur.
- iqtisadi, hüquqi, xüsusi tədqiqatlara;
- sahə, birlik, komməriyalara;

82 Ekoloji bazarın bölünməsi istiqamətləri aşağıdakılardır:

- texnoloji qurğular və xammallar üzrə;
- xammal növləri üzrə;
- tələbat və satış üzrə.
- mal və xidmət növləri üzrə;
- məhsul növləri və alıcı qrupları üzrə;

83 Marketing idarəetmə prosesi mərhələlərindən deyil:

- bazar imkanlarının analizi;
- məqsədli bazarın seçilməsi;
- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi.
- bazarın hansı mallarla dolduğunu müəyyənləşdirmək;
- marketing kompleksinin hazırlanması;

84 Ekoloji bazarın əsas segmentindən (bölmə) deyil:

- xammal;
- gigiyenik və texnoloji.
- enerji;
- ətraf mühiti mühafizə;
- təbiəti mühafizə;

85 Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin idarə olunması keçən əsrin sonunda hansı regionlarda hazırlanmışdır?

- Fransa və İtaliyada
- Avropa və ABŞ – da
- Yaponiyada
- Kanada və ABŞ – da
- SSRİ – də

86 Ekoloji biznes nə deməkdir?

- ekoloji sahibkarlıq
- ekoloji menecment
- ekoloji marketing
- idarəetmə
- ekoloji lizinq

87 Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- icarə.
- fəal təsərrüfat bölgüsü;
- məcburi göstəriş;
- təqdimat;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması;

88 Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından biri aşağıdakıdır:

- nəzarət.
- ərazi-sahə quruluşu;
- ödənişlilik;
- imperativ;
- komplekslik;

89 Təbiətdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

- ödənişlilik.
- qanunçuluq;
- öncüllük;
- planlaşdırma;
- uyğunluq;

90 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- hüquqi və qanunçuluq.
- komplekslilik və qanunçuluq;
- subsidiyalar və limitlər;
- plan və proqnozlaşma;
- informativ və inzibati;

91 Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- fəal təsərrüfat bölgüsü.
- icarə;
- məcburi göstəriş;
- təqdimat;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması;

92 Təbiətdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

- ödənişlilik.
- qanunçuluğuna;
- öncüllüyünə;
- planlaşdırmasına;
- uyğunluğuna;

93 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- hüquqi və qanunçuluğa.
- komplekslilik və qanunçuluğa;
- subsidiyalar və limitlər;
- plan və proqnozlaşmaya;
- informativ və inzibatiliyə;

94 Tİ-nin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- icarə.
- fəal təsərrüfat bölgüsü
- məcburi göstəriş;
- təqdimat;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması

95 Komplekslilik Tİ-nin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından hansına uyğundur?

- nəzarət
- ərazi-sahə quruluşu
- ödənişlilik;
- uyğun deyil
- komplekslik;

96 Ödənişlilik prinsipi təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə aiddir?

- planlaşdırma;
- qanunçuluq;
- öncüllük
- uyğunluq
- tənzimləmə prinsipinə

97 Subsidiyalar və limitlər ətraf mühitin mühafizəsinin hansı göstəricilərinə aiddir?

- hüquqi və qanunçuluq
- komplekslik və qanunçuluq;
- iqtisadi metodlarına
- plan və proqnozlaşma;
- informativ və inzibati;

98 Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlər ilk növbədə nələrə qiymət qoyulması ilə bağlıdır?

- təbii şəraitə
- əmək ehtiyatlarına
- istehsal sahələrinə
- təbii ehtiyatlara
- iqlim şəraitinə

99 ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- dövlətlər arasında müqavilə
- kreditlər
- maliyyə sistemi
- çirklənmə səviyyəsi
- limitlər sistemi

100 Su kadastrı neçə sahəni əhatə edir?

- 5
- 3
- 2
- 7
- vahiddir

101 Təbii mühit hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- təbii şərait faktoru
- əhalinin maddi problemini
- istehsalın maddi faktorun
- texnoloji istiqaməti
- maarifləndirməni

102 Lisenziyalaşdırma sisteminə daxil olan icazələr neçə qrupa bölünür

- 7
- 4
- 2
- 5
- 3

103 Qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu ziyanın baş verdiyi proses nədir?

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi
- sığorta halı
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.

104 Sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmi nə adlanır?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir
- sığorta obyektinin mahiyyəti
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.

105 2 il və daha çox müddətə imzalanan sığorta necə adlanır?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda
- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda
- yarım il müddətinə imzalandıqda.
- güzəştli sığorta müqaviləsi
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.

106 Ekoloji lizinq nədir?

- təbiəti mühafizə avadlıqlarının icarəsi
- kredit vəsait almaq
- qaytarılmamaq şərti ilə icarə
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi
- bank işinin təşkili

107 Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- mülkiyyət lizinqi formasında
- dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- qaytarmaq və müddət prinsipi
- klassik lizinq formasında
- investisiya prinsipi ilə

108 Xayrinq nədir?

- sayrinq
- rentinq
- kempinq
- orta müddətli əməliyyat
- tempinq

109 Standart,Liz-bek,icarədar hansı lizinqin formalarıdır?

- liz-bek, icarədar, kənar
- operativ, kənar.
- lizinq «standart», operativ «standart».
- maliyyə lizinqi
- standart, icarədar, operativ

110 İdxal, ixrac hansı lizinqin formasıdır?

- ixrac, regional.
- daxili, xarici
- idxal, ixrac
- idxal, xaric
- kənar

111 Aşağıdakılardan hansı sığorta sisteminin əsas göstəricilərindən sayılır?

- sığorta tarifləri.
- sığorta riski.
- sığorta təşkilatı
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta haqqı

112 Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

113 Sığorta halı nədir?

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın baş verdiyi proses.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.

114 Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.

115 Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- 3 ay müddətinə imzalandıqda.
- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.
- yarım il müddətinə imzalandıqda.
- 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.

116 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgündür?

- ekoloji lizinq kredit almaq prinsiplərinə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qaytarmamaq və müddətsiz prinsiplərə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qaytarmaq və müddət prinsiplərə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qaytarmaq prinsiplərinə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qeyri məhdud prinsiplərinə əsaslanır.

117 Rentinq nədir?

- 1 ilə qədərki əməliyyat
- 5 ilə qədərki əməliyyat
- 3 ilə kimi olan əməliyyat
- 10 ilə qədərki əməliyyat
- 2 ilə qədərki əməliyyat

118 Orta müddətli əməliyyat necə adlanır?

- sayriinq
- rentinq
- kempinq
- xayriinq
- tempinq

119 Maliyyə lizinqinin hansı formaları vardır?

- standart, icarədar, operativ.
- operativ, kənar.
- lizinq «standart», operativ «standart».
- standart, liz-bek, icarədar.
- liz-bek, icarədar, kənar.

120 Kənar lizinqin hansı formaları vardır?

- ixrac, regional.
- daxili, xarici
- idxal, ixrac
- idxal, xaric
- ixrac, daxil

121 Lizinq prosesində neçə mərhələ ayrılır?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

122 Aşağıdakılardan hansı lizinq prosesinin birinci mərhələsinə aid deyil?

- bütün hazırlıq işlərinin aparılması, hər əməliyyatın bütün şərt və xüsusiyyətlərinin dəqiq öyrənilməsi.
- işlərin rəsmiləşdirilməsi.
- mühasibat uçotunun aparılması;
- lizinq üzrə ödəmələrin aparılması;
- lizinq obyektinin sığortası haqqında müqavilə;

123 Ekoloji sığorta sisteminin əsas göstəricisinə daxil deyildir

- sığorta müəssisəsi
- sığorta riski
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta haqqı
- sığorta tarifləri

124 Ekoloji sığortanın əsas prinsipinə daxildir

- Prinsip yoxdur
- üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum yoxdui ödənilməsi
- Sığortanın könüllü təşkili
- Sığorta hadisəsi
- Sığorta vergisi

125 Sığorta qiyməti nədir

- əmtəə qiyməti
- sığorta yığımi
- sığorta ödənişinin illik dövriyyəsinin həcmi
- Sığortanın aparılması
- Sığortanın hesablanması

126 Ekoloji sığorta mahiyyəti nədir

- Normativ – hüquqi aktdır
- ekoloji tarazlığını qoruyur
- çirklənmələrə qarşı tədbirdir
- ekoloji təhlükəsizlik üçün bir vasitədir
- Monitorinq keçirmək

127 Ekoloji lizinq nədir

- Müəssisənin cərimı ödəməsi
- ödənişlərin verilməsi
- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəsi
- Rekultivasiya işlərinin aparılması
- Müəssisələr arasında əlaqə

128 Klassik lizinq iştirakçıları neçə şəxsdən ibarət olur

- 10
- 4
- 3
- 2
- 6

129 İcarə müddəti nə qədər ola bilər

- İcarə müddəti göstərilmir
- 1 ildən 10 ilə qədər
- 1 ildən 20 ilə qədər
- 1 ildən 5 ilə qədər
- 1 ildən 3 ilə 1ədən

130 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- Ciddi
- təcili
- asılı
- əmlak
- operativ

131 Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- müəssisə daxili
- kredit lizinqi
- maliyyə lizinqi
- sığorta lizinqi
- əməliyyat lizinqi

132 Kənar lizinqin formaları hansılardır

- ixal, ixrac lizinqi
- daxili lizinq
- baza lizinqi
- lokal lizinqi
- beynəlxalq lizinq

133 Lizinq prosesi neçə mərhələyə ayrılır

- 4 mərhələdə
- 2 mərhələyə
- 3 mərhələdə
- 5 mərhələdə
- 7 mərhələdə

134 Ekoloji sahibkarlığın mahiyyəti nədir

- insan fəallığının potensialıdır
- Ticarətin inkişafıdır
- əvvəlcədən qiymətləndirmədir
- istehlakçıya məsləhətdir
- ekoloji xidmətdir

135 Sahibkarlıqda kimlər uğur qazanır

- İdxal, ixracı bacaranlar
- daha çox vəsaiti olanlar
- müəssisə sahibi olanlar
- cəmiyyətin tələbinə tez cavab verənlər
- Səriştəsi olanlar

136 Sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyası hansı ildə hazırlanmışdır

- 2010
- 2001
- 2005
- 1990
- 1985

137 1989-cu ildə CERES təşkilatı prinsiplərini neçə şirkət yerinə yetirməyə razılıq verdi

- 101
- 80
- 81
- 60
- 100

138 CERES prinsiplərinə aiddir

- İstehsalın intensivləşdirilməsi
- enerjiyə qənaət
- Kompleks istehsal
- Mühitin mühafizəsi
- Təbii ehtiyatların mühafizəsi

139 Ekoloji sahibkarlığın növləri hansılardır

- Vahid və sabit
- ciddi və zəif
- istehsal və istehlak
- yardımçı və xüsusi
- əsas və köməkçi

140 Köməkçi ekoloji sahibkarlıq vəzifəsi

- Biosferin mühafizəsi
- qeyri-ekoloji istehsal sahələri
- Ekoloji problemlərin həlli
- İstehlakın təşkili
- Texnoloji avadanlıqların təşkili

141 Ekoloji menecment nədir

- idarə etmək üsuludur
- İstifadə etməkdir
- Ticarət formasıdır
- Bazar münasibətidir
- Qərarların verilməsidir

142 Təbiətdən kompleks istifadəyə görə lisenziyalar nəyə aiddir

- sistemə daxil olan icazə qrupuna
- aztullantılı texnologiyaya
- istifadə netodlarına
- əhalinin təbiətdən istifadəsinə
- kompleks istehsallara

143 Xüsusi lisenziyalar nədir

- audit sənədləri
- dövlət orqanları tərəfindən keçirilən sənəd
- Bazar münasibətləri sənədi
- əhalinin tərtib etdiyi sənədlər
- ekspertiza sənədləri

144 Təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hansı qərarı ilə təsdiq olunmuşdur

- 4 oktyar 2005 –ci il
- 4 oktyabr 2000-ci il
- 4 oktyabr 1999-cu il
- 4 oktyabr 1997-ci il

4 oktyabr 2009-cu il

145 Təbiətdən istifadənin böyük problemləri hansı səviyyədə həll oluna bilər

- Rayon
- regional
- İqtisadi
- İnzibati
- Baza

146 Təbiəti mühafizənin regional problemlərinin həlli neçə hissədən ibarətdir

- 6
- 4
- 2
- 5
- 3

147 Keyfiyyət – kəmiyyət problemlərinin xüsusiyyətlərinə aid deyil

- Yüksək kapital tutumu
- problemin arasında əlaqənin mürəkkibliyi
- problemin vəziyyətinin təhlili
- Perspektivlilik
- Məqsədə nail olmanın alternativliyi

148 Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə

- Dövlət orqanlarının nəzarəti
- Proqramın əvvəldən tərtibi
- proqramın məqsədi və ilkin təhlili
- Tərtibə çəkilən xərclər
- Layihələrin tərtibatı

149 Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə aiddir

- proqramın kompleks məqsədlərinin müəyyənləşməsi
- proqramın alternativliyi
- proqramın vacibliyi
- proqramın səmərəliliyi
- sənədlərin maliyyələşdirilməsi

150 Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə aiddir

- layihənin maliyyələşməsi
- seçilmiş variantın araşdırılması
- Proqnozun veilməsi
- Komplekslilik səviyyəsinin seçilməsi
- Proqrama aid deyil

151 Normativ proqramın son nəticəsi nədir

- son nəticədir
- kompleks sənəddir
- dövlət sənəddir
- ilkin araşdırma

- regional proqramdır

152 Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmi.
 sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmi.
 sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayı.
 sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqı.
 sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmi.

153 Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- düzgün cavab yoxdur.
 müqavilə halı.
 müqavilə şərti.
 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda xüsusi sığorta
 sığorta ödənişi.

154 Orta müddətli əməliyyat necə adlanır?

- sayrinq əməliyyatı
 rentinq əməliyyatı
 kempinq əməliyyatı
 xayrinq əməliyyatı
 tempinq əməliyyatı

155 Sığorta sisteminin əsas göstəricilərinə aid deyil:

- sığorta ödənişinin həcmi
 sığorta riski.
 sığorta funksiyası
 sığorta tarifləri.
 sığorta haqqı

156 Sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı nə adlanır?

- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
 sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı
 sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.
 ekoloji risk
 sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.

157 CERES əməkdaşlığının əsas məqsədi

- dəyişən texnologiyaları təbii mühitə uyğunlaşdırmaq
 dəyişən texnologiyaları təbii mühitə uyğunlaşdırmaq
 ətraf mühitin bərpası
 Təbii ehtiyatların qorunmasına yardım
 aztullantılı texnologiya tətbiq etmək
 yeni texnologiyaları cəlb etmək

158 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi bu amillərdən asılı deyil:

- Təbiəti mühafizə xərcləri.
 Yeni texnologiyanın tətbiqi.
 Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
 Tullantıların ümumi həcmi.

Tullantıların tərkibi.

159 Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən.
- Regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.
- Qlobal ekoloji fonddan.

160 Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- Təbiəti mühafizə xərcləri
- İstismarın izn həddi.
- Konsentrasiyanın izn həddi.
- Mühitin ekoloji vəziyyəti
- Tullantıların izn həddi.

161 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş müəyyənləşdirilir:

- Onların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- Onların tərkibi;
- Onların yatırım şəraiti.
- Onlardan istifadənin həcmi.
- Doğru cavab yoxdur.

162 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlər sisteminin elementlərindən deyil:

- Ödəniş növüdür.
- Ödənişlərin istifadə qaydalarıdır.
- Ödənişlərin xərclənmə üsullarıdır.
- Ödənişlərin tutulmasıdır.
- Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsullarıdır.

163 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin prinsiplərindən deyil:

- ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
- Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.
- istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.

164 Torpaqlardan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

- İcarə haqqına
- Torpaq verçisinə.
- Doğru cavab yoxdur.
- Torpağın keyfiyyətinə
- Torpağın normativ qiymətinə

165 Təbiəti mühafizə xərcləri bu amillərdən asılı deyil:

- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- Tullantıların ümumi həcmi.
- Tullantıların tərkibi

- Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
- Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.

166 Regionların ekoloji vəziyyəti ilə suyun çirklənməsi arasında asılılıq:

- çirklənməyə görə ödənişin həcmindən
- Tullantıların həcmindən
- Qlobal ekoloji fonddan.
- Tullantıların tərkibindən.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.

167 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- Tullantıların izn həddindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən.
- suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi

168 İqtisadi qiymətləndirməyə görə nə müəyyənləşdirilir?

- təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş
- Onlardan istifadənin həcminə görə.
- Doğru cavab yoxdur
- Onların tərkibinə görə;
- Onların yatırım şəraitinə görə.

169 Ödənişlərin xərclənmə üsulları ödəniş sisteminin elementinə daxildir?

- daxil deyil
- Ödəniş növü
- Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsulları.
- Ödənişlərin tutulması
- Ödənişlərin istifadə qaydaları.

170 Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə olmalıdır-hansı prinsipə uyğun gəlir?

- ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
- Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş prinsipi
- Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.
- istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.

171 Torpağın keyfiyyəti ondan istifadəyə görə ödəniş formalarına aiddir:

- Doğru cavab yoxdur
- Torpaq vergisi.
- İcarə haqqı
- İcarə haqqı
- yox

172 Konsentrasiyanın izn həddi müəyyən olunur:

- Hər bir şəhər .
- Bütün kimyəvi elementlər.

- Bütün komponentlər .
- Dəniz və içməli sular.
- Təbii ünsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element.

173 Mobil telefonlar insanlara hansı mənfi təsiri ilə seçilir?

- Exo.
- Radioaktiv şüalanma.
- Radio dalğaları.
- Elektromaqnit sahəsi.
- Səs-küy.

174 Tələbat termininə aiddir:

- Fəaliyyət növüdür.
- Abstrakt
- Sosial qruppu əhatə edir
- İnsanların yaşayış tərzini.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.

175 Meşələrin çirklənməsi

- ətraf mühitin keyfiyyəti
- Ərazi istehsal kompleksləri
- Təbii ərazi kompleksləri
- Sənaye qovşaqları.
- Şəhərlər.

176 Təbii ünsürlərə nələrə aid edirlər?

- ozonosfer
- biosfer
- litosfer
- təbii şərait
- su, torpaq, hava və s.

177 Təbii mühitə icazə verilən təsir norması nədir?

- Texniki təhlükəsizlik.
- keyfiyyət normativi
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- Ekoloji təhlükəsizlik
- İqtisadi təhlükəsizlik.

178 Təbii mühitin qorunması nəyi tələb edir?

- Meliorasiyanın inkişafı.
- Sənayeni inkişaf etdirmək.
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- genetik fondun saxlanması
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.

179 Təbii ünsürlərdə kimyəvi birləşmə və element üçün nə tələb olunub?

- konsentrasiyanın izn həddi
- Bütün kimyəvi elementlər üçün.

- Bütün komponentlər üçün.
- Dəniz və içməli sular üçün.
- Təbii ünsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.

180 Elektromaqnit sahəsi nələr vasitəsilə yarana bilər?

- Səs-küy.
- Radioaktiv şüalanma.
- Radio dalğaları.
- mobil telefonlar
- Exo.

181 Texnogen dəyişikliklərin bir – birindən nəyə görə fərqləndirilir?

- təbii amillərə görə
- mütəxəssislərə görə
- təsir dairəsinə görə
- forma və miqyasına görə
- sosial – iqtisadi göstəricilərinə görə

182 Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqə necə mərhələdə baş verir?

- 5
- 2
- 4
- 6
- 3

183 Tələbat anlayışı nədir?

- Fəaliyyət növüdür.
- Abstrakt termdir.
- Sosial qruppa əhatə edir.
- İnsanların yaşayış tərzini.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.

184 Təbii komponentlər (ünsürlər) hansılardır?

- Təbii ehtiyatlar, şərait.
- Hidrosfer, Biosfer.
- Biosfer, Litosfer.
- Od, bitki və heyvanat Aləmi.
- Torpaq, su, hava, günəş enerjisi.

185 ətraf mühitin keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

- Ekoloji normativlər.
- Ərazi istehsal kompleksləri.
- Təbii ərazi kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları.
- Şəhərlər.

186 Keyfiyyət normativi nədir?

- Texniki təhlükəsizlik.
- Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.

- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- Ekoloji təhlükəsizlik.
- İqtisadi təhlükəsizlik.

187 Genetik fondun saxlanması üçün nə etmək lazımdır?

- Meliorasiyanın inkişafı.
- Sənayeni inkişaf etdirmək.
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- Təbii mühitin qorunması.
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.

188 ətraf mühit nədir?

- İnfrastruktur.
- Sənaye qovşaqları.
- Obyektə təsir edən mühit.
- İqlim mühiti.
- Sosial mühit.

189 Ekoloji iqtisadi sistemlərin hansı tərkib hissələri var?

- Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri.
- Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları.
- İqtisadi rayonlar.
- Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.

190 Təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində ətraf mühit hansı təsirə məruz qalır?

- Biokimyəvi.
- Radioaktiv.
- Eroziya.
- Fiziki, kimyəvi, bioloji və radioaktiv.
- Denudasion.

191 Ekoloji normativlər lazımdır:

- Su elektrik stansiyaların tikilməsi üçün.
- Təbii ehtiyatların qorunması üçün.
- İnsanların ekoloji təhlükəsizliyi üçün.
- Qoruqların yaradılması üçün.
- Körpülərin tikilməsi üçün.

192 ətraf mühitin keyfiyyət normativlərinə aiddir.

- İnsan potensialının inkişaf indeksi.
- KİH, TİH.
- Ümumdaxili məhsul.
- Ümummilli məhsul.
- Yoxsulluq indeksi.

193 Optimal səs-küy fonu nə qədərdir?

- 10 db
- 90 db

- 50 db
- 100 db
- 20 db

194 Obyektə təsir edən mühit necə adlanır?

- İnfrastruktur
- Sənaye qovşaqları
- ətraf mühit
- İqlim mühiti
- Sosial mühit.

195 [Yeni sual]Təbii ərazi kompleksləri və ərazi istehsal kompleksləri nədir?

- ekoloji iqtisadi sistemlərin tərkib hissəsi
- Məhəlli ərazi istehsal kompleksləri.
- Sənaye qovşaqları
- İqtisadi rayonlar
- Sənaye qovşaqları və iqtisadi rayonlar.

196 ətraf mühitin keyfiyyəti nədir?

- Meşələrin çirklənməsi
- Suyun çirklənməsi.
- Atmosferin çirklənməsi
- Torpağın çirklənməsi
- ekoloji norma

197 Fiziki,kimyəvi,bioloji və radioaktiv çirklənmələr nədir?

- Başqa planetlərdən gəlmələr.
- Meşələr.
- Heyvanlar.
- təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində
- İnsanlar

198 İnsanların ekoloji təhlükəsizliyinə aid edilir:

- Texniki təhlükəsizlik.
- Təbii mühitə icazə verilən təsir norması
- ekoloji normativlər
- Ekoloji təhlükəsizlik
- İqtisadi təhlükəsizlik

199 KİH,TİH nəyin göstəriciləridir?

- İnsan potensialının inkişaf indeksi.
- keyfiyyət normativi
- Ümumdaxili məhsul.
- Ümummilli məhsul.
- Yoxsulluq indeksi.

200 Ekoloji norma nədir?

- Meşələrin çirklənməsi.
- Suyun çirklənməsi.

- Atmosferin çirklənməsi.
- Torpağın çirklənməsi.
- Ətraf mühitin keyfiyyəti.

201 Desibel hansı çirklənmənin vahididir?

- sürət vahididir
- maye tullantı
- səs-küy
- bərk tullantı
- toz tullantıları

202 Sənaye tullantıları ilə torpaq, su və atmosferin çirklənməsi nə ilə nəticələnir?

- təbii sərvətlərlə
- istehsalın
- ETT əhatəli olması ilə
- istehsalın təbii mühitə təsiri ilə
- milli maraqlar ilə

203 Cəmiyyətin inkişafın mühüm göstəricilərindən biridir:

- sosial – iqtisadi göstərici
- iqtisadi tələbat
- ekoloji – iqtisadi maraqlar
- maksimum istehsal
- texnogen təsir

204 Ekoloji marketing nədir?

- istehsal və istehlak statistikasını öyrənən sahədir.
- ekoloji bazarın vəziyyətinin öyrənilməsinə yönələn idarəetmə fəaliyyətinin növüdür;
- təbii resurs bazarı, enerji resursları və təbiətdən istifadə sahəsində idarəetmədir;
- xammal bazalarının tarixi haqqında elmdir;
- ekoloji bazarın vəziyyətini analiz edən bir sistemdir;

205 Ekoloji bazarın konyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinin vacib mərhələsi:

- istehsalçı və istehlakçıları müəyyən etməkdir.
- materiallarla tutulma vəziyyətini müəyyən etməkdir;
- informasiyaların toplanmasıdır;
- statistik məlumatların toplanmasıdır;
- xammalla tutulma səviyyəsini müəyyən etməkdir;

206 Ekoloji bazarda ümumi informasiya mənbəyi:

- tədqiqatdan toplanan statistikadır;
- müəssisə və şirkətlərin statistikasındadır;
- firma və istehsalçıların statistikasındadır;
- dövlət və sahə statistikasındadır;
- regional təşkilatların statistikasındadır;

207 Ekoloji bazarda kommersion informasiya mənbəyi:

- iqtisadi-riyazi hesabat;
- uçot və hesabat;

- şirkətlərarası satışın nəticələri haqqında toplanan informasiya.
- məhsul satışı üzrə həmkar müəssisələrin informasiya mübadiləsi məlumatları;
- dövlət və regional statistikas;

208 Ekoloji bazarda xüsusi informasiya mənbəyi:

- bazar imkanlarının analizindən alınan məlumatlardır.
- alıcıların sorğusu, sərgi-satışlardan toplanan materiallardır;
- bazarın aylıq statistikasından toplanan materiallardır;
- ictimaiyyətlə əlaqələrdən toplanan materiallardır;
- ekoloji fondlardan alınan məlumatlardır;

209 Ekoloji marketinqdə ekspert qiymətləndirmə materiallarından istifadə olunur:

- iqtisadi-riyazi modelləşdirmədən.
- ekoloji bazarın vəziyyətinin qiymətləndirilməsindən;
- iqtisadi proqnozların hesablanması;
- ekoloji bazarın planlaşdırılmasından;
- satışın stimullaşdırılmasından;

210 Ekoloji bazarda satışın stimullaşdırıcı tədbirlərinə aid deyil:

- marketinq tədbirlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi;
- qiymətlərin aşağı salınması;
- ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması
- istehlakçı krediti vermək;
- çox mal almağa görə ucuzlaşma tətbiq etmək;

211 Ekoloji bazarın gigiyenik segmentinə (bölünmə) aiddir:

- təmizləyici qurğuların satışına;
- meşə və su resurslarının satışına;
- ekoloji təmiz mal və məhsulların satışına;
- enerji resurs növlərinin satışına;
- tullantıları emal edən texnologiyaların satışına.

212 Ekoloji bazarda alıcılar bölünür:

- birlik və şirkət alıcılarıdır.
- firma və şirkət təmsilçiləridir;
- daxili və xarici alıcılarıdır;
- kommersiya və dövlət təşkilatları təmsilçiləridir;
- fiziki və hüquqi şəxslərə;

213 Marketinqin funksiyaları:

- müəssisənin ətraf mühitə təsirinin tənzimlənməsidir;
- planlaşmanın təşkili və informasiya təminatıdır;
- uzunmüddətli strateji məqsəddir;
- proqnozlaşdırmanın təşkili və qərarların qəbuludur;
- dövlət tənzimlənməsidir.

214 ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarına daxildir?

- tullantıların limiti
- dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullar

- idxal hesabına köçürmələr
- sərbəst gəlirlər
- investisiyalar

215 Ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergilər necə toplanır.

- investiya yolu ilə
- ləng
- məqsədli
- sərbəst
- çevik

216 Çirkləndirici müəssisələrin ümumdünya və ya regional əhəmiyyətli olması hansı iqtisadi tədbirlərin keçirilməsinə şərait yaradır?

- girov sisteminin
- qrantların
- ssudaların
- inzibati vergilər
- şərait yaratmır.

217 Ekologiya hüquqi hansı göstərici ilə tənzimlənir?

- müəssisələrin gəlirləri
- Ekologiya və TS Nazirliyinin qərarları
- elmin inkişafı.
- ekologiya sahəsinə aid qanunvericilik aktı
- təbii resursların stimullaşdırılması

218 Ekoloji biznes əsas prinsipləri hansı sənəddə verilir?

- layihə və proqnozlarda
- iqtisadi qanunlarda
- Ekologiya və TS Nazirliyinin sənədlərində
- CERES sənədlərində
- sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyasında

219 Köməkçi ekoloji sahibkarlıq hansı istehsal sahələri ilə əlaqədardır?

- torpaqların rekultivasiyası ilə
- tullantıların emalı ilə
- qeyri – ekoloji istehsal sahələri ilə
- xidmətə nəzarət ilə
- nəqliyyatın inkişafı ilə

220 Təbiətdən istifadənin regional problemləri üçün səciyyəvidir:

- normativ proqram- məqsədli yanaşma.
- qiymət və tələblərin qeyri müəyyəndir;
- mövcud texnika və məlumatların mükəmməl olmamasıdır;
- perspektivlik və kapital tutumudur;
- məqsədə nail olmanın alternativliyidir;

221 Regional proqramın hazırlanması mərhələlərindən deyil;

- doğru cavab yoxdur.

- proqramın kompleks məqsədinin müəyyənləşdirilməsi;
- proqramın məqsədi və ilkin vəziyyətinin təhlili;
- proqramın variantlarının formalaşması və ən səmərəlisinin seçilməsi;
- proqnozun idarə olunmasının təşkilati strukturunun müəyyənləşdirilməsi;

222 Şəhərlərin özünəməxsus spesifik xüsusiyyətlərindən (mühitindən) deyil:

- havanın tozlu olması su buxarının kondensasiya olmasına şərait yaradır.
- şəhər özünəməxsus biokimyəvi əyalətdir;
- şəhərlərdə atmosferin şəffaflığı və su hövzələri daha çox çirkləndirilir;
- şəhərlərdə bitki örtüyü sıx olur;
- şəhərlərdə hava normadan çox qızır;

223 İri şəhərlərdə ekoloji vəziyyətin gərginliyi asılıdır:

- yaşıllıq sahələrinin normadan az olmasıdır
- şəhərlərdə əhalinin sıx cəmləşməsidir;
- şəhərlərdə sənaye sahələrinin sürətli inkişafıdır;
- antropogen təsirin yüksək olması və əhali sıxlığından;
- nəqliyyatın sürətli inkişafıdır;

224 Sənaye müəssisələrini şəhər ətrafında yerləşdirirkən ilkin nəzərə alınan amillərdəndir:

- ərazinin torpaq-bitki örtüyünün vəziyyəti;
- ərazidə hakim küləyin istiqaməti və gücü;
- ərazidə yağıntuların miqdarı və su mənbələri;
- ərazinin təbii landşaftlarının dəyişmə vəziyyəti.
- ərazinin ekoloji vəziyyəti;

225 Şəhərlərdə ətraf mühitin əsas çirklənmə mənbələrinə aid deyil:

- yanacaq sənayesi.
- əlvan metallurjiya;
- kimya sənayesi;
- yüngül sənaye;
- energetika sənayesi;

226 Urboekologiya zonalarında çirkləndirici mənbələr bölünür: 1) atqılar; 2) su axını; 3) kimyəvi tullantılar; 4) bərk tullantılar; 5) üzvi tullantılar.

- 2, 4, 5.
- 1, 3, 5.
- 2, 3, 5;
- 1, 2, 4;
- 3, 4, 5;

227 Təbiətdən istifadənin idarə olunmasının birbaşa inzibati tənzimlənməsinə aiddir:

- doğru cavab yoxdur.
- tullantıların atılma miqdarının müəyyənləşdirilməsi;
- hər mənbə üçün tullantıların limit həddi;
- ətraf mühitin çirklənmə həddi;
- təbiəti mühafizənin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;

228 Qeyri-fiskal üsullara aiddir

- ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergi və cərimələrə.
- təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılmasına;
- ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin maliyyələşdirilməsinə;
- təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi və hüquqi şəraitin dəyişməsinə;
- özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması və ekoloji siyasətə;

229 Təbiətdən istifadə hüququ:

- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;
- təbiətdən istifadə üzrə təşkilatı –texniki tədbirlər planıdır;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən qanunlar toplusudur;
- təbii resurs potensialından istifadə planıdır;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

230 Ekologiya hüququnun predmeti:

- ictimai münasibətlərin hüquqi sistemidir.
- müxtəlif ekoloji sistemlərin arasındakı münasibətlər;
- vətəndaşlar və təşkilatlar arasında istehsalat münasibətləridir;
- gələcək nəsillər naminə ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
- insanın yaşayış mühitini təmin edən obyektlərin məcmusudur;

231 Hüquqi tənzimləmə metodu:

- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən hüquqi qanunlar toplusudur.
- ictimai münasibətlərə dövlət tərəfindən hüquqi təsir üsuludur;
- təbiətdən istifadəyə hüquqi təsir üsuludur;
- sosial sistemlərə dövlətin hüquqi təsir üsuludur;
- təbiətdən istifadə münasibətlərinə tənzimləyən hüquqi normalardır;

232 Ekologiya hüququnun mənbələrinə aiddir:

- doğru cavab yoxdur
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı təsirindən yaranan münasibətləri tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
- məhsuldar qüvvələrin inkişafını və yerləşdirilməsini tənzimləyən normativ hüquqi aktlara;
- istehsalın inkişafını tənzimləyən hüquqi sənədlər toplusuna;
- təbiəti mühafizə qərar və qanunları toplusuna;

233 Təbiətdən istifadə hüququ nədir?

- təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

234 Təbiətdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- meşə fondundan istifadə hüququdur.
- torpaqdan istifadə hüququdur;
- yerin təkindən istifadə hüququdur;
- cansız təbiətdən istifadə hüququdur;
- atmosfer və sülardan istifadə hüququdur;

235 İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- ekoloji vergi və cərimələrə.
- ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- ekoloji cəza və cərimələnmə;
- ekoloji xəta və cinayətlərə;
- ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;

236 Beynəlxalq ekologiya hüququ:

- doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitin fiziki və digər təsirlərdən mühafizəsi sahəsində beynəlxalq hüquq normasıdır;
- insanla təbiətin qarşılıqlı təsirini tənzimləyən beynəlxalq hüquq normasıdır;
- yer kürəsinin təbii ehtiyatlarından səmərəli istifadə və qlobal miqyasda ətraf mühitin zərərli təsirlərdən mühafizəsinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;

237 Aşağıdakılardan hansı antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinqin əsas məsələlərinə daxildir?

- əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.
- antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət.
- nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- sənaye müəssisələrinə nəzarət

238 Aşağıdakılar hansı monitorinqin praktiki istiqamətlərinə aid deyil?

- əhalinin miqrasiyasının nizamlanması.
- ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək.
- ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühitdə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu.
- bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.

239 Monitorinqin təsir amillərinə aid deyil?

- sənaye müəssisələrinin çirkləndirilməsi başa düşülür.
- monitorinqin təsir amili dedikdə müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri başa düşülür.
- müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri başa düşülür.
- müxtəlif təbii təsir amilləri başa düşülür.
- müxtəlif fiziki təsir amilləri başa düşülür.

240 Çirkləndirici mənbələrinin monitorinqi dedikdə başa düşülür:

- bir nöqtədə yerləşən mənbənin.
- yerini dəyişməyən mənbənin monitorinqi.
- yerini dəyişməyən, bir nöqtədə yerləşən mənbənin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin
- Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
- müəyyən bir sahənin.

241 Regional monitorinq sistemi nəzarəti həyata keçirir:

- dünyada gedən proseslərə nəzarət.
- hər hansı bir ölkə daxilində olan monitorinq.
- inzibati rayon daxilindəki monitorinq.
- hər hansı bir şəhər daxilindəki monitorinq.
- hər hansı bir region daxilindəki monitorinq

242 Aşağıdakılardan hansı kompleks ekoloji monitorinqin vəzifələrinə daxildir?

- yaranmış neqativ halların ləğv və ya təsirinin azaldılması üçün tədbirlər hazırlamaq.
- ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
- ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
- qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələri.

243 Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji auditin predmetinə aid deyil?

- ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi.
- ekoloji siyasətin hazırlanması.
- təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması.
- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.
- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.

244 Aşağıdakılardan hansı auditorun vəzifəsinə aid deyil?

- sənədlərin qorunub saxlanması.
- Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər etmək.
- auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.
- auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.
- məlumatların məxfi saxlanması.

245 Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit mərhələsinə aid deyil?

- audit aparın qrupun formalaşması.
- ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
- ekoloji auditin aparılmasının vaxtının və xərcinin müəyyən olunması.
- istehsal sahələrinin təşkil olunması.
- sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.

246 Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir.

- kommərşiya bankları.
- yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.
- ekoloji fondlar.
- ekoloji banklar.
- təhsil müəssisələri.

247 Təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası.

- iqtisadi siyasətin əsasıdır.
- dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir.
- ekoloji təhsilin bir formasıdır.
- ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.
- demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.

248 Ekoloji proqnozlaşdırma nədir?

- havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir.
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi.
- təbii resurs potensialının və təbii ehtiyatlara tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi və görülməsidir.
- ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.
- təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.

249 Aşağıdakılardan hansı genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə müəyyənləşdirilmir?

- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
- real ehtiyat və imkanların olması.
- istehlak normativ və məhdudiyyətləri.
- elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.
- təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.

250 Sənaye müəssisəsinin ekoloji pasportu nədir?

- müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərinə əks etdirən kompleks sənəd.
- tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
- təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.
- cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd.

251 Antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət nə adlanır?

- antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinq
- nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- sənaye müəssisələrinə nəzarət
- əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.

252 əhalinin miqrasiyasının nizamlanması hansı monitorinqin tərkib hissəsidir?

- monitorinq sisteminə daxil deyil
- ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək
- ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühitdə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu.
- bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi

253 Monitorinq sözünün mənası latıncadan tərcümədən nədir?

- çirklənməni azaltmaq
- öyrənmək
- nəzər salmaq
- nəzər salmaq
- uzlaşdırmaq

254 Hər hansı bir region daxilində gedən proseslər hansı monitorinq adlanır?

- dünyada gedən proseslərə.
- hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
- hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
- hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.
- regional monitorinq sistemi

255 Qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələr hansı monitorinqin vəzifəsi hesab olunur?

- kompleks ekoloji monitorinqinin.
- ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.]
- göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.
- ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi

- kompleks ekoloji monitorinqinin.

256 Təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi auditin hansı fəaliyyətinə uyğun deyil:

- ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi
 ekoloji siyasətin hazırlanması.
 təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması
 təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.
 ekoloji auditin predmetinə

257 Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər hansı auditor vəzifəsi ilə uyğundur?

- sənədlərin qorunub saxlanması.
 auditor vəzifsinə uyğun deyil
 auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.
 auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.
 məlumatların məxvi saxlanması.

258 Eko-iqtisadi,eko-hüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühiti mühafizə sahəsində qanunvericiliyin gözlənilməsi auditin hansı funksiyasına aiddir?

- audit aparın qurur formalaşması
 ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
 ekoloji auditin predmetinə
 istehsal sahələrinin təşkil olunması.
 sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.

259 Dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir:

- iqtisadi siyasətin əsasıdır.
 təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası
 ekoloji təhsilin bir formasıdır
 ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.
 demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.

260 Təbii resurs potensialının və ona tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi nədir?

- havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir
 təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
 ekoloji proqnozlaşmadır
 ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.
 təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.

261 Müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərini əks etdirən sənəd nə adlanır?

- tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
 təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd
 cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd.
 müəssisənin ekoloji pasportu

262 Müstəqillik prinsip ekoloji fəaliyyətin hansı sahəsinə aiddir?

- ekoloji maraqlara

- ekoloji monitorinqə
- ekoloji tənzimləməyə
- ekoloji auditə
- ekoloji ekspertizaya

263 Ekoloji risk konsepsiyası nədir?

- müsbət konsepsiya yoxdur
- insanlara təsir edən amilləri öyrənmək
- insanlara mənfi təsirin minimuma endirilməsi
- layihələrin vaxtında hazırlanması
- Tullantıların izn həddinin müəyyən edilməsi

264 Ekoloji auditorun xidməti hansı sahələrə ayrılır?

- müəssisədə vəziyyətin təhlili
- müqavilə tələb edən və etməyən
- istehsalın səmərəli təşkili
- audit siyasətinin öyrənilməsi
- ilkin və yekun xidmətlər

265 Uzunmüddətli proqnoz və planlaşdırma necə səciyyələnir?

- ekoloji – iqtisadi
- siyasi
- iqtisadi
- elmi – tədqiqat
- strateji

266 Təbiətdən istifadə də regionallığa aid deyil:

- regional təbiəti mühafizə və təbiətdən istifadə problemlərindən;
- regionda baş verən siyasi hadisələrdən;
- təbiətdən istifadə və ətraf mühitin mühafizəsinin regionda həllindən.
- ərazinin kompleks inkişafının əhəmiyyətinin artmasından;
- iqtisadi inkişafda sosial aspektlərin əhəmiyyətindən;

267 Təbiəti mühafizə və təbiətdən istifadənin regional problemlərinin həll aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitin keyfiyyət normativləri sxemindən;
- təbiəti mühafizənin kompleks sxemi;
- ətraf mühitin mühafizəsi sxemindən;
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyinin təmini sxemindən;

268 Normativ və ya məqsədli regional proqnozlar tətbiq olunur:

- ətraf mühitin keyfiyyət normativlərini müəyyən etməkdən.
- yaşayış mühitinin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaqdan;
- ətraf mühitin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaqdan;
- təbii mühitin arzu olunan vəziyyətinə nail olmaq üçün;
- təbiəti mühafizə tədbirlərini həyata keçirməkdən.

269 Kompleks təbiəti mühafizə proqramının hazırlanma mərhələsidir:

- proqramın idarə olunmasının təşkilati strukturu.
- təbii mühitə texnogen təsirin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;
- regionun ekoloji-iqtisadi sisteminin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;
- təbiətdən səmərəli istifadə tədbirlərinin ərazi differensiasiyası;
- ərazinin ekoloji-iqtisadi əsaslarla rayonlaşdırılması;

270 Şəhərlərdə ekoloji təhlükəsizliyin təminatı və ətraf mühitin mühafizəsinin təşkili istiqamətlərinə aid deyil:

- təbii ehtiyatlardan kompleks istifadənin genişləndirilməsi.
- təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;
- fəvqəladə halların yaranmasının xəbərdarlığı;
- istehsal sahələrinin yerləşdirilməsində ekoloji amilin nəzərə alınması;
- ekosistemin və təbii komplekslərin bərpası;

271 Urboekologiyanın predmeti:

- şəhərlərin kompleks elmi layihələndirilməsidir.
- biosfer elementləri ilə urboekologiya strukturları arasında olan qarşılıqlı fəaliyyət və problemlərdir;
- şəhərsalma strukturlarının təbiətlə birgə fəaliyyətinin qanunauyğunluğunun tədqiqi və optimallaşdırılmasıdır;
- şəhərsalma elmi və şəhərsalma layihəsidir;
- şəhərlərin planlaşdırılması və regional əhali yerləşdirilməsidir;

272 Urboekologiyanın metodoloji əsasları:

- doğru cavab yoxdur.
- struktur və amillərdir
- şəhərsalma elmi və layihəsidir;
- kateqoriya, prinsip və anlayışlardır;
- texniki, coğrafi və elmi funksiyalardır;

273 Urboekologiya coğrafi baxımdan aşağıdakı istiqamətlərdə tədqiqatlarla məşğul olur: 1) Şəhər aqlomerasiyası və yaşayış yerləri qruplarının tipoloji öyrənilməsi; 2) Şəhər iqlimində baş verən dəyişikliklər üzərində tədqiqatlar; 3) Şəhərlərin mühəndisi geoloji əsaslarının tədqiqi; 4) Landşaftda gedən dəyişikliklərin analizi; 5) Cəmiyyət və təbiət arasında gedən maddələr mübadiləsinin iqtisadi-coğrafi aspektləri:

- 1,2,3.
- 1,4,5;
- 2,3,4;
- 1,2,5;
- 3,4,5;

274 Urboekologiyada ekoloji kompensasiyaya yönəlmiş mühəndisi- texniki vasitələrdən deyil:

- mühəndis-texniki layihələrin maliyyələşdirilməsi
- ekoloji təmiz yeni nəqliyyat, energetika, rabitə və su təchizatı sisteminin işlənilib hazırlanması;
- aztullantılı və tullantisız texnologiyaların tətbiqi və tullantıların təkrar emalı;
- çirkab sularının və atmosfərə atılan tullantıların təmizlənmə texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi;
- ətraf sahələrin yeni mühəndisi metodla hazırlanması;

275 Azərbaycanın illik su ehtiyatları təşkil edir:

- 27 -34 km³.
- 20 -30 km³;

- 10,3 – 21 km³;
- 21-27 km³;
- 24 -31 km³;

276 Azərbaycanda təsərrüfat sahələri içərisində ətraf mühitə çox təsir göstərən:

- mənzil-kommunal.
- kənd təsərrüfatı;
- nəqliyyat;
- sənaye;
- səhiyyə;

277 Azərbaycanda ətraf mühitə mənfi təsir göstərən sənaye sahələrindən deyil:

- energetika.
- metallurjiya;
- selluloz-kağız;
- kimya;
- yanacaq;

278 Azərbaycanın sənaye şəhərlərinin atmosfer hövzəsinin çirklənmə mənbələrindən deyil:

- energetika.
- yanacaq;
- kimya;
- əlvan metallurjiya;
- dağ-mədən;

279 Təbiətdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərindən deyil:

- kənd təsərrüfatında kimyalaşdırmanın genişləndirilməsi;
- təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması.
- bərpa olunmayan resurslardan kompleks istifadə;
- ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;
- təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq;

280 BMT-nin ətraf mühit məsələsi üzrə konfransı keçirilmişdir:

- 1976-cı ildə.
- 1972-ci ildə;
- 1970-ci ildə;
- 1968-ci ildə;
- 1974-cü ildə;

281 Təbiətdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdəndir:

- atmosferin mühafizəsi və bərpası.
- meşələrin bərpası problemi;
- ekoloji problemi;
- təbii mühitin mühafizəsi;
- çirkab sularının təmizlənməsi problemi;

282 Təbiətdən istifadə prosesində yaranan qlobal problemlərdən deyil:

- xammal və yanacaq problemi.
- demoqrafik problemlər;

- ətraf mühitin çirklənməsi problemi;
- ərzaq problemi;
- təbii mühitin qorunması problemi;

283 ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına aid deyil:

- qrantların verilməsi.
- vergi güzəştlərinin ödənilməsinə;
- məqsədli subsidiyaların verilməsinə;
- ətraf mühiti çirkləndirən məhsullara əlavə vergi verilməsinə;
- subsidiyaların qadağan olunmasına;

284 Dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullardandır:

- doğru cavab yoxdur.
- təbiətdən səmərəli istifadəyə görə güzəştli kreditlərin verilməsi;
- ekoloji təmiz məhsul istehsalı müəssisələrinə güzəştlər;
- icbari təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi;
- təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması və çirklənməyə görə vergilər;

285 Dövlət məsrəfləri ilə bağlı üsullardan deyil:

- lisenziyaların verilməsi və ekoloji təmiz məhsul istehsalına subsidiyaların nəzərdə tutulması.
- əhalinin ekoloji yönümlü məşğuliyyətinin təmini;
- ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin dövlət maliyyələşdirilməsi;
- məqsədli təbiəti mühafizə investisiyaları;
- ekoloji yönümlü özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması;

286 Təbiətdən istifadənin və təbiəti mühafizəsinin idarə olunması mexanizmləri özündə birləşdirir:

- limitlər, lisenziya, parent.
- subsidiya, ssuda, iqtisadi;
- hüquqi, iqtisadi, inzibati;
- vergilər;
- stimullaşdırma, qeyri-hüquqi, sosial;

287 Ekologiya hüququ nədir?

- canlı aləmin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir.
- təbii obyektlərin istifadəsi və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
- təbii ehtiyatlar üzərində mülkiyyət hüququ və ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar məcmusudur;
- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanundur;
- iqtisadi və sosial münasibətləri tənzimləyən normalardır;

288 Ekologiya hüququnun predmetinə aid deyil:

- fiziki və hüquqi şəxslərin müdafiəsi üzrə münasibətlər.
- ətraf mühitin mühafizəsi üzrə münasibətlər;
- təbiətdən istifadə üzrə münasibətlər;
- təbii obyekt və ehtiyatlarla bağlı mülkiyyət münasibətləri;
- müəssisələrin mülkiyyət hüquqlarını tənzimləyən qanunlar toplusu;

289 Ekologiya hüququnun prinsiplərindən deyil:

- təqsirə görə məsuliyyət prinsipi.
- təbiətdən istifadə hüququ prinsipi;

- sosial ədalət prinsipi;
- hüquqi bərabərlik prinsipi;
- hüquq və vəzifələrin vəhdəti prinsipi;

290 İnzibati hüquqi tənzimləmə:

- doğru cavab yoxdur.
- hüquqi göstərici və davranışın icrasına yönələn icazələrin, göstərişlərin, qadağanların müəyyən edilməsidir;
- fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarının və maraqlarının mühafizəsidir;
- bərabər hüquqla subyektlərin fəaliyyət sahələrinə icazələrdir;
- firma və şirkətlərin fəaliyyətinə icazə verən normaların müəyyənləşdirilməsidir;

291 Tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələləri.
- ekoloji və ictimai münasibətlər;
- sosial və qeyri hüquqi münasibətlər;
- təbiəti mühafizə tədbirləri;
- yerli özünüidarə orqanlarının qərarlar;

292 Hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- prosesual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.
- kodifikasiya olunmuş aktlardır;
- maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır;
- təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır;
- ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır;

293 Hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- ümumi və xüsusi aktlara,
- maddi və prosesual aktlara;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;
- əhalinin hüquq və vəzifələrinə aid aktlara;
- hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara;

294 Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- doğru cavab yoxdur.
- təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur;
- ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur;
- təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur;
- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;

295 Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyektı:

- təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemi.
- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusu;
- yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır;
- bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir;
- hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsi;

296 Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanması neçə mərhələdə həyata keçirilir?

- mərhələsi yoxdur
- 2 mərhələdə

- 3 mərhələdə
- 5 mərhələdə
- 6 mərhələdə

297 Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanmasında 1 – ci mərhələdə nələr nəzərdə tutulur?

- istehsalda səmərəlilik bərpa olunur.
- təbiətdən səmərəli istifadə olunur
- texniki və texnoloji vasitələr araşdırılır
- ekoloji – iqtisadi sistem təhlil olunur
- təbii resurs potensialı öyrənilir

298 Bazar vəziyyətinin öyrənilməsi aşağıdakı səviyyədə fərqləndirilir:

- proqnostik, analiz, kompleks vəziyyəti
- ümumi iqtisadi, sahəvi, əmtəəlik vəziyyəti;
- informativ, sahəvi, köməkçi vəziyyəti;
- normativ, satlıq, iqtisadi vəziyyəti;
- kompleks, hüquqi, əmtəəlik vəziyyəti;

299 Ekoloji bazarda istehsal və istehlak statistikasının öyrənilməsi imkan verir:

- rəqabət və satışı tənzimləməyi.
- müxtəlif statistik və proqnostik göstəricilərdən istifadəni;
- kəmiyyət, keyfiyyət və rəqabəti müəyyən etməyə;
- əmtəəlik məhsulu müəyyən etməyə;
- məhsul satışını stimullaşdırmağı;

300 Bazarın kanyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinə kompleks yanaşmaya aiddir:

- dövlət və sahə statistikasına.
- proqnozlaşma və analitik metodların tətbiqi;
- təmizləyici qurğularla təminatına;
- istehsalçı və istehlakçılara;
- uçot və hesabatın rəsmi formasına;

301 Ekoloji marketingdə ekstrarolyasiya üsulu əsaslanır:

- istehsal və istehlak həcmnin balansına.
- qanunauyğunluqların iqtisadi təzahürlərinə və yayılmasının analizinə;
- riyazi modellərin qurulmasına;
- ekspertlərin bilik və intuisiyalarına;
- iqtisadi plan və proqnozların analizinə;

302 Marketing fəaliyyətinin əsas elementlərinə aiddir:

- təlabatın formalaşdırılması və satışın stimullaşdırılması.
- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi;
- istehsal və istehlakçı kreditləri vermək;
- qiymətlərin kəskin aşağı salınması;
- xammal bazarının vəziyyətinin proqnozlaşdırılması;

303 Marketingin əsas məqsədlərindən biri:

- ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunmasıdır.

- firma və birliklərin inkişafının proqnozlaşdırılmasının təmin olunmasıdır;
- müəssisənin plana uyğun və proporsional inkişafının təmin olunmasıdır;
- ekoloji bazarın inkişafının təmin olunmasıdır;
- təbiətdən kompleks istifadənin təmin olunmasıdır;

304 Təbii ehtiyatların geoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- A,B,C
- J, D,E
- İ, B ,J
- J,N,N
- N,B,A

305 Təbii resurs anlayışına aiddir:

- Sənaye müəssisələri.
- İnsanların istifadə etdiyi ehtiyatlar;
- Əmək ehtiyatları;
- Faydalı qazıntılar;
- Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;

306 İstehsalın yerləşməsinə təsir edə bilər:

- Atmosfer təzyiqi;
- Günəş enerjisi;
- Təbii şərait;
- Əhalinin sayı.
- Çay şəbəkəsi;

307 Təbii şərait təsir edir:

- İstehsalın təmərküzləşməsi;
- İstehsalın yerləşməsi;
- Elmin inkişafı.
- Sistemləşmə;
- Kooperasiya;

308 İqlim təsir edir:

- Kənd təsərrüfatının kimyalaşması
- Relyef ;
- İstehsalın yerləşməsinə;
- İqtisadi böhran;
- Sənayeləşmə;

309 Təbii ehtiyatlar bu üsullarla qiymətləndirilir:

- Kütlə üsulu.
- Məsrəf üsulu;
- Qraflar üsulu;
- Genetik üsul;
- Ekstrapolyasiya üsulu;

310 Kadastr qiymətləndirməsi aiddir:

- Torpaq, su, meşəyə;

- Təbii qaza;
- Neftə;
- Dəmir filizinə;
- Əlvan metal filizlərinə.

311 Təbii ehtiyatların ekoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- ABC
- NBA
- UNO
- DES
- İHJ

312 İnsanların istifadə etdiyi və edə biləcəyi ehtiyatlar necə adlanır?

- Əmək ehtiyatları
- təbii resurs
- Sənaye müəssisələri.
- Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;
- Faydalı qazıntılar

313 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- Elmin inkişafına.
- təbii şərait
- İstehsalın təmərküzləşməsinə;
- Kooperasiyaya;
- Sistemləşməyə

314 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillərdən biridir;

- su
- təbii şərait
- iqlim
- relyef
- torpaq

315 Məsrəf üsulu nədir?

- Həcmənin müəyyən edilməsi.
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Məsrəf üsulu;
- Balla qiymətləndirmə
- Alternativ dəyərlər;

316 Torpaq,su,meşə hansı üsulla qiymətləndirilir?

- qraflar
- renta
- məsrəf
- kadastr
- alternativ

317 Təbii mühitin keyfiyyəti nədir?

- təbii resursların zənginliyi

- təbii mühitin sağlamlığı
- yaşayışın təmin edici səviyyəsi
- ekoloji - iqtisadi səviyyə
- mühitin təmizliyi

318 Atmosferi çirkləndirən toz, azot oksidləri, kükürd oksidləri, karbon oksidi və s. neçə faiz təşkil edir?

- 86%
- 60%
- 55%
- 78%
- 98%

319 Müəssisələrdə avadanlıqların soyudulması üçün işlədilən çoxlu su hansı çirklənməni yaradır?

- zəhərli
- texnoloji
- texniki
- termik
- təbii

320 Ekoloji menecmentin funksiyaları aşağıdakılardır: 1. Təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarət; 2. Planlaşma və tənzimlənmə; 3. Balanslaşdırma və nizamlama; 4. Təşkilatlanma və motivləşmə; 5. Səmərəlilik və təhlükəsizlik.

- 2, 3, 5;
- 1, 2, 4;
- 1, 4, 5;
- 2, 4, 5.
- 3, 4, 5;

321 Ekoloji menecment nədir?

- təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahəsidir;
- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.
- təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;

322 Ekoloji menecment konsepsiyasına aid deyil:

- elmin metodologiyası və rolu.
- ekoloji menecmentin prinsipi;
- texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi;
- ekoloji menecmentin təşkili;
- ekoloji menecmentin funksional həcmi;

323 Ekoloji menecmentin əsasını təşkil edir:

- doğru cavab yoxdur.
- qiymətləndirmə, təhlildir;
- ekstrapolyasiya, kartoqrafik üsuldur;
- balans, nəzarət, uçot və auditdir;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinqdir;

324 Ekoloji menecmentin vəzifələri: 1. Müəssisənin yaşıl imicinin yaradılması; 2. Təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili; 3. İstehsalın təkmilləşdirilməsi; 4. Ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili; 5. Ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.

- 3, 4, 5;
- 1, 2, 3;
- 2, 4, 5;
- 2, 3, 4;
- 1, 4, 5.

325 Ekoloji menecment sisteminin elementləri: 1. Fəaliyyətin auditi və nəzarət; 2. Ekoloji siyasət; 3. Fəaliyyətin təşkili və reallaşdırması; 4. Təbiətdən istifadənin planlaşdırılması; 5. Ekoloji subsidiyalar.

- 3, 4, 5;
- 1, 2, 3;
- 1, 3, 5.
- 1, 4, 5;
- 2, 3, 4;

326 Ekoloji menecmentin vəzifələrinə aid deyil:

- ekoloji uyğunluğun təmininə;
- təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkilinə;
- müəssisənin «yaşıl imicinin» yaradılmasına.
- istehsalın təkmilləşdirilməsinə;
- ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili;

327 Ekoloji menecmentin inkişaf amillərinə daxildir:

- ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.
- ekoloji ödənişlər;
- ekoloji yönümlü subsidiyalar;
- ekoloji mühitə kompleks təsir;
- ekoloji şəraitin monitorinqi, təsir və resursların mövcudluğu;

328 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabınadır?

- vəsait ayrılır.
- cərimələrin
- müxtəlif tədbirlərin
- büdcədənənar ərazi ekoloji fondların
- yerli büdcələrin

329 Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabına ala bilər?

- limit sistemi
- fond sistemi
- yüksək % kreditlər
- subsidiyalar
- bank kreditləri

330 Mərkəzləşmiş dövlət büdcəsi hesabına hansı təşkilatın fəaliyyəti maliyyələşdirilir?

- Maliyyə Nazirliyi
- Fövqəladə Hallar Nazirliyi

- Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
- Vergilər Nazirliyi
- Xarici İşlər Nazirliyi

331 İnkişaf etmiş ölkələrdə təbii mühitin çirklənməsi ilə mübarizəyə ümumi milli məhsulun necə faizi yönəldilir?

- 6% qədər
- 5 faizi
- 10 faizi
- 20 faizi
- 3% qədər

332 Ekoloji fondlar formalaşma mənbələri hansıdır?

- təsərrüfat fəaliyyətinin gəlirləri hesabına
- ekologiya proqramlarının tərtibi
- xarici investisiyalar
- kredit faizləri
- dotasiyalar

333 Ekoloji fondun neçə % - i yerli əhəmiyyətli təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilir?

- 15-20 faizi
- 60 faizi
- 40 faizi
- 20 faizi
- 10-15 faizi

334 Ekoloji fondun 10% hansı tədbirlərə yönəldilir?

- xarici texnologiyaya
- yerli əhəmiyyətli
- beynəlxalq əhəmiyyətli
- lokal əhəmiyyətli
- Respublika əhəmiyyətli

335 Ekoloji qəza və fəlakətlərin sayının artması nə ilə nəticələnir?

- əmlak korlanır
- mənfəət artır
- sığorta halları azalır
- iqtisadi zərər artır
- sosial vəziyyət yaxşılaşır]

336 İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- operativ
- hüquqi
- hüquqi
- obyektiv
- klassik

337 ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə məsələləri metoduna aid deyil:

- metodlar aparılmır

- Sosioloji
- inzibati – hüquqi
- iqtisadi
- informatik

338 Ekoloji bazarda hüquq və səlahiyyətlərə aiddir:

- enerjyə qənaət hüquqi
- Mülkü şəxslərin ətraf mühitə təsiri
- müəssisələrin çirkəndirmə hüquqi
- Atmosferə tullantıların atılmasına olan hüquq
- keyfiyyətə nəzarət hüququ

339 Sosial-iqtisadi göstərici sosial-iqtisadi və ekoloji qiymətləndirməyə aiddirmi?

- aiddir
- qismən uyğundur
- ekoloji qiymətləndirmədir
- siyasi qiymətləndirmədir
- aid deyil

340 İctimai-sosial istiqamət insan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqaməti ilə uyğunlaşdırılmalı:

- ekoloji-maarifləndirmə.
- iqtisadi, texnoloji;
- inzibati- hüquqi;
- beynəlxalq-hüquqi;
- tənzimləməyə

341 Kompensasiya ,stimullaşdırma,sərt terminləri Tİ-nin hansı göstəricilərinə daxildir?

- doğru cavab yoxdur
- iqtisadi-riyazi, komplekslik;
- limitlər, girov sistemi;
- Tİ-nin iqtisadi mexanizmləri
- yumşaq, xüsusi, ümumi;

342 1,4,5 cavabları təbiətdən istifadənin hansı göstəricilərinə uyğundur? 1. 1, 2, 3; 2. 2, 3, 4; 3. 3, 4, 5; 4. 1, 4, 5; 5. 1, 3, 5;

- Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi
- Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işçi proqramının rayonlar üzrə bölgüsü;
- Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işçi proqramı
- Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmlərinin regional bölgüsü;
- Tİ-nin regional problemlərinə

343 Təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi ətraf mühitin mühafizəsi üzrə hansı göstəricilərə aiddir?

- ekoloji gəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmaması.
- çirklənməyə görə ödənişlər;
- havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınıb satılması
- ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması;
- bazar mexanizmləri qanunlarına aid deyil

344 Tİ-nin tənzipləmə formaları aşağıdakılardır:

- qanunçuluq və öncüllük
- bazar prinsiplərinin tətbiqi;
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma
- subsidiya və girov;
- hüquqi və qeyri-hüquqi

345 İmperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi göstəricilər Tİ-nin hansı metoduna aiddir?

- iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati.
- hüquqi və qeyri-hüquqi;
- komplekslik, öncüllük, planlaşdırma
- balans sistem yanaşma
- Tİ-nin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzipləmə metoduna

346 Təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı Tİ-nin hansı göstəricisinə aiddir?

- məcburi göstəriş və təqdimat.
- Tİ-nin tənziplənməsinin idarəetmə funksiyasına
- iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması
- təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması;

347 Komplekslik təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarının hansına uyğundur ?

- limitlər sistemi
- ödənişlər;
- subsidiyalar;
- girov sistemi;
- aid deyil;

348 İnsan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzipləmə istiqamətlərinə aid deyil:

- ekoloji-maarifləndirməyə uyğundur.
- iqtisadi, texnologiyə uyğundur;
- inzibati- hüquqiyyə uyğundur;
- beynəlxalq-hüquqiyyə uyğundur;
- ictimai-sosiallığa uyğundur;

349 Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tətbiq olunan bazar mexanizmlərindən deyil:

- təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi;
- havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınıb satılmasına;
- çirklənməyə görə ödənişlərə;
- ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulmasına;
- ekoloji cəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmamasına.

350 Təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzipləmə metodları aşağıdakılardır:

- iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati metoduna.
- hüquqi və qeyri-hüquqi metoduna;
- komplekslik, öncüllük, planlaşdırma metoduna;
- balans sistem yanaşma metoduna;

- imperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi metoduna;

351 Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına aiddir:

- məcburi göstəriş və təqdimatına.
 təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatına;
 təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılmasına;
 iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunmasına;
 özünüidarənin məhdudlaşdırılmasına;

352 Təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarına aid deyil:

- aid deyil ;
 subsidiyalar;
 ödənişlər;
 girov sistemi;
 limitlər sistemi.

353 Təbiətdən istifadənin regional problemlərinin həlli aşağıdakı qruplarda birləşdirilir: 1. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işçi proqramının rayonlar üzrə bölgüsünə; 2. Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işçi proqramına; 3. Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmlərinin regional bölgüsünə; 4. Təbii mühitin komponentləri və ya ayrıca təbii resursların mühafizəsi üzrə tədbirlər sxeminə; 5. Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi.

- 1, 4, 5;
 1, 2, 3;
 2, 3, 4;
 3, 4, 5;
 1, 3, 5.

354 Dövlət ekoloji sertifikatlaşma sisteminin formalaşdırılmasında lazım olmayanlar:

- təhlükəsiz tullantılar.
 obyektin təmizlik;
 təhlükəsizlik tullantılar;
 elmi araşdırmalar;
 standartın forması;

355 Təbiətdən kompleks istifadə lisenziyası müəyyən etmir:

- çirklənmə həddini;
 ciddi ekoloji tələbləri;
 təbii ehtiyatlardan istifadənin istismar həddini;
 ekoloji məhdudiyyəti;
 məsuliyyət həddini.

356 Azərbaycanda təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması haqqında fərman neçənci ildə verilmişdir?

- 2000-ci ildə.
 1995-ci ildə;
 1996-cı ildə;
 1997-ci ildə;
 1998-ci ildə;

357 Ekoloji sertifikatlaşdırma həyata keçirilir:

- sağlamlıq, icbari.
- məcburi, razılıqla;
- icbari, könüllü;
- istehlak, uyğunluq;
- məqsədli, məcburi;

358 Şəhərlərin özünəməxsus xüsusiyyətlərinə aiddir:

- şəhərlərdə smog hadisəsi baş verir
- şəhərlər az su işlədir
- ətrafa nisbətən yağıntı az düşür
- su dövrünə tamamilə pozulmuş olur
- şəhər mühiti seçilir

359 Qlobal monitorinq sistemi nədir?

- cavabların hamısı doğrudur.
- dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət.
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət.

360 İmpakt monitorinq sistemi nədir?

- Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitorinqi.
- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitorinqi.
- regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli ərazilərin monitorinqi
- lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitorinqi.
- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitorinqi.

361 Məsafə monitorinqi nədir?

- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitorinq.
- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitorinq.

362 Aşağıdakı cavablardan hansının kompleks ekoloji monitorinqə aidiyyəti yoxdur?

- ayrılmış nəzarət obyektinin müayinəsi
- istehlak normativ və məhdudiyyətləri.
- nəzarət obyektinin vəziyyətinin dəyişməsinin proqnozlaşdırılması.
- ölçmə işlərinin planlaşdırılması.
- nəzarət obyektinin seçilməsi.

363 Aşağıdakılardan hansı ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxil deyil?

- istehsal olunan və xaricdən gətirilən yeni texnika texnologiya material və maddələrin ekoloji ekspertizası.
- dövlət ekoloji tələb və normativlərin yerinə yetirildiyi halda istismarına icazənin verilməsi.
- meşənin kəsilməsi üçün nəzərdə tutulan sahənin seçilməsi.
- kompleks elmi-tədqiqat işlərindən ibarət təsərrüfat layihələrinin ekoloji ekspertizası.
- modernləşdirmə məqsədi ilə fəaliyyət göstərən müəssisələrin ekoloji ekspertizası.

364 Ekoloji audit nədir?

- təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır.
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.
- təbii resurslardan istifadə və bərpası üzrə hesabatların düzgün tərtib edilməsi və daxil olmaqla təbiətdən istifadəsi tərəfindən ekoloji tələblərin ətraf mühitin mühafizəsi normalarının və qaydalarının gözlənilməsi məqsədilə onların təsərrüfat və digər fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.

365 Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit sisteminin funksiyalarına daxil deyil?

- ekoloji auditor kadrlarının hazırlanması, onların peşə və ixtisas səviyyələrinin artırılması.
- nəzərdə tutulan fəaliyyəti həyata keçirmək barədə son qərarın qəbulu.
- ekoloji auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən fiziki və hüquqi şəxslərə lisenziyaların verilməsi.
- ekoloji auditin aparılmasında qanunvericiliyə əməl olunmasını təmin etmək.
- ekoloji auditor xidmətinin keçirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət.

366 Ekoloji auditorun hüquqlarına aid deyil?

- sifarişçi lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək.
- bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq auditin forma və metodlarının sərbəst müəyyənləşdirmək.
- mühasibat uçotunun təşkilində kömək göstərmək.
- ekoloji audit aparılmasına başqa auditorları cəlb etmək.
- ekoloji audit aparılan obyektlərin ekoloji və maliyyə fəaliyyəti ilə bağlı sənədlərlə tanış olmaq.

367 Ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil:

- zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəsislərin cəlb edilməsi.
- proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.
- proqramın planlaşdırılması.
- proqram məlumatların təklifi.
- ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.

368 Ekoloji proqnozlaşdırmada hansı üsullardan istifadə edilir?

- dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.
- riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.
- balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.
- anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.
- proqram- məqsəd, qraflar nəzəriyyəsi, genetik və normativ üsullarının sintezi, ekspert qiymətləndirilməsi.

369 Bütöv biosferdə ekoloji komponentlərlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək necə adlanır?

- qlobal monitoring sistemi
- cavabların hamısı doğrudur
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək

370 Regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonalara nəzarət necə adlanır?

- lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitoringi.
- Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitoringi.

- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitorinqi.
- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitorinqi.
- impact monitorinq sistemi

371 Radiotermik cihazlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitorinqdir:

- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitorinq
- məsafə monitorinqi anlayışı
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitorinq.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitorinq

372 Hansı monitorinq universal monitorinq hesab edilir?

- fiziki monitorinq
- kompleks ekoloji monitorinq
- nəzarət obyektinin monitorinqi
- kompleks nəzarət
- ekoloji ekspertiza

373 Ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxildir?

- ekspertizanın funksiyaları
- ətraf mehitdə baş verən hadisələrin ekspertizası
- kompleks elmi tədqiqat işlərindən ibarət layihələrin ekoloji ekspertizası
- təbii floranın layihələndirməsinin ekspertizası
- ekspertizanın elmi əsasları

374 Təbii resurslarda istifadə və bərpası üzrə hesablamaların və digər fəaliyyətlərin yoxlanılması nə ilə uyğundur?

- çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır
- ekoloji audit ilə
- təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.

375 Auditor xidmətinə aid deyil:

- könüllü audit
- daxili audit
- kənar audit
- uyğunluq audit
- məcburi audit

376 Auditor xidmətinə aid deyil:

- maliyyə hesabının audit
- daxili audit
- kənar audit
- bitkinlik audit
- əməliyyat audit

377 Sifarişçinin lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək auditorun hansı fəaliyyətinə aiddir?

- fəaliyyətə uyğun deyil
- auditorun vəzifəsinə
- ekoloji auditorun hüquqlarına
- auditorun səlahiyyətinə
- ekoloji auditorun işinə

378 Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir:

- kommersiya bankları.
- yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.
- ekoloji fondlar.
- ekoloji banklar.
- səhiyyə müəssisələri

379 Proqram planlaşdırılması ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil olmasının səbəbi:

- proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.
- zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəsislərin cəlb edilməsi.
- ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
- proqram məlumatların təklifi.
- ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil

380 Ekoloji proqnozlaşdırmanın üsullarından biridir:

- dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.
- riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.
- proqram-məqsəd, genetik və normativ üsullar, ekspert qiymətləndirməsi
- anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.
- balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.

381 Təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələri nə ilə müəyyən olunur?

- genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə
- real ehtiyat və imkanların olması.
- istehlak normativ və məhdudiyyətləri.
- elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.
- təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.

382 Lizinq prosesinin 1-ci mərhələsi hansı prosesi aparır?

- vəsaiti toplamaqla məşğul olur.
- alqı-satqı işlərini həyata keçirir
- müqavilənin imzalanması üçün hazırlıq işləri aparılır
- müəssisənin məhsulunu realizə edir
- avadanlığı 2-ci şəxsə icarəyə verir

383 Ekoloji lizinq müqaviləsinin vaxtı bitdikdən sonra icarədar nə edə bilər:

- avadanlığı başqasına satar
- icarənin başqasına verə bilər
- lizinq müqaviləsinə pozar
- icarə obyektini qaytara bilər
- əvəzində maliyyə vəsaiti alır

384 Lizinq mərhələsinin 2-ci mərhələsində hansı işlər aparılır?

- lizinq əməliyyatı bağlanır
- hazırlıq işləri aparılır
- kreditlər götürülür
- borclar vəziyyəti öyrənilir
- mühitin vəziyyəti öyrənilir

385 Təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu nə adlanır?

- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu
- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi
- ekoloji lizinqin aparılması
- təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu.

386 Təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahədir:

- faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.
- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- ekoloji menecmentdir;
- təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.

387 Balanslaşdırma ekoloji menecmentin hansı funksiyasına uyğundur?

- funksiyasına uyğun deyil
- ekoloji marketing
- planlaşdırma ;
- tənzimlənmə;
- uçot və nəzarət;

388 Ekoloji təhlükəsizliyin başlıca xüsusiyyəti nədir?

- dövlət büdcəsinin yardımı
- ayrı-ayrılıqda fəaliyyət
- fərdi işlərin görülməsi
- vəsaitlərin toplanması
- kollektiv fəaliyyət

389 Texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi ekoloji menecmentin proseslərinə aiddir?

- elmin metodologiyası və rolu.
- ekoloji menecmentin prinsipi;
- konsepsiyasına aid deyil;
- ekoloji menecmentin təşkili;
- ekoloji menecmentin funksional həcmi;

390 Balans, nəzarət, uçot və audit hansı funksiyasına aiddir?

- doğru cavab yoxdur.
- qiymətləndirmə, təhlil;
- ekstrapolyasiya, kartoqrafik;
- ekoloji menecmentin əsasıdır
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitoring;

391 planlaşdırma və proqnozlaşdırma ekoloji menecmentin hansı sahəsinə aiddir?

- ekoloji uçot və audit;
- ekoloji balans və nəzarət;
- ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunması;
- Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil;
- doğru cavab yoxdur.

392 Ekoloji menecmentin funksiyaları neçə qrupa bölünür?

- bölgüsü yoxdur
- 5
- 2
- 3
- 6

393 Ekoloji auditin predmetinə aiddir:

- kommertiya işlərinin təşkili
- ekoloji siyasətin hazırlanması
- lisenziyaların verilməsi
- müqavilələrin hazırlanması
- auditor yoxlaması

394 Her hektardan gələn gəlirlə torpağın dövriyyədən çıxması arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- dəyən zərərdən
- Bitkilərin növündən.
- Torpağın münbitliyindən.
- Heyvanların məhsuldarlığından]
- Bitkilərin məhsuldarlığından.

395 Meşələrin çirklənmə sahəsi nə ilə uzlaşır?

- Meşələrin rütubət göstəricilərindən
- Meşələrin tərkibindən;
- Ağacların boyundan;
- Meşə təsərrüfatına dəyən zərərlə
- Meşələrdə ağacların diametrindən.

396 Heyvandarlıqda məhsuldarlığın aşağı düşməsi nədən asılıdır?

- Çirklənən torpağın sahəsindən;
- Bitkiçiliyə dəyən zərərdən
- Yem bazasının azalmasından
- Heyvandarlıq sahəsinin inkişaf səviyyəsindən;
- Heyvandarlığa dəyən zərərdən

397 Çirklənmədən dəyən zərər hansı üsulla hesablanır?

- genetik,lokal,iqtisadi
- statistik,riyazi
- müxtəlif metodlar
- birbaşa,emprik,analitik
- tarixi,coğrafi,ənənəvi

398 Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərərə təsir edir:

- Havada olan tozun həcminə.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalına.
- Havada olan su buxarının həcminə.
- Havanın kimyəvi tərkibinə.
- Havanın təzyiqinə.

399 Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır:

- Su sərfindən;
- Suyun kimyəvi tərkibindən.
- Yağıntılardan;
- Su modulundan;
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.

400 Torpağın dövrüyyədən çıxmasından dəyən zərər təsir edir:

- Torpağın münbitliyindən.
- Heyvanların məhsuldarlığından.
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Hər hektardan gələn gəlirlərə.
- Bitkilərin növündən.

401 Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılıdır:

- Meşələrdə ağacların diametri ilə.
- Meşələrin tərkibi ilə;
- Meşələrin rütubət göstəriciləri ilə;
- Ağacların boyu ilə;
- Meşələrin çirklənmə sahəsi ilə;

402 Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- Mexanizasiya olmayanda.
- Otlaq sahələri azalmada;
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Bitkilərin məhsuldarlığı pozulmada.;
- Əkin sahələri sıradan çıxanda.;

403 Bu üsulla çirklənmədən dəyən zərər hesablanmır:

- Birbaşa empirik və analitik.
- empirik;
- birbaşa;
- Analitik;
- Dolayı;

404 Zərərli maddələrin nisbi nisbi təhlükə əmsalı nəyə təsir edir?

- Havanın təzyiqi.
- Havanın kimyəvi tərkibi.
- Havada olan su buxarının həcmi.
- Havada olan tozun həcmi.
- atmosferin çirklənməsindən dəyən zərərə

405 Su hövzələrində zəhərli maddələrin nisbi təhlükəlilik əmsalı nədən asılıdır?

- Suyun kimyəvi tərkibindən
- çirklənmədən dəyən zərərdən
- Su sərfindən;
- Su modulundan
- Yağıntılardan

406 Çirklənmədən dəyən zərər hesablanır:

- Təcrübi.
- Dolayı;
- Empirik;
- Tropik;
- İqlim;

407 Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərəyə təsir edir:

- Məhsulun həcmi.
- Torpağın münbitliyi;
- Çirkləndirici maddələrin həcmi;
- İqlim;
- Məhsulun maya dəyəri;

408 Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılı deyil:

- Meşələrin çirklənmə sahəsindən.
- meşələrdə sanitar kəsmədən;
- Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- Meşələrin böyümə sürətindən;

409 Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərər asılıdır:

- Torpağın münbitliyindən.
- Məhsulun maya dəyərindən.
- Əkin sahələrindən.
- Çirklənmə sahəsindən.
- Məhsulun daşınma xərcindən.

410 Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- Mexanizasiyadan.
- Heyvanlarda məhsuldarlığın aşağı düşməsindən.
- Otlaq sahələrindən.
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Əkin sahələrindən.

411 Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır?

- Havada olan tozun həmindən.
- Havanın kimyəvi tərkibindən.
- Havanın təzyiqindən.
- Havaya atılan zərərli maddələrin həcmindən.
- Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.

412 Empirik üsul nədir?

- iqtisadi göstəricidir
- ətraf mühitin mühafizə tədbirləri
- təbii resurs potensialıdır
- çirklənmədən dəyən zərər hesablanır
- ölçü vahididir

413 Çirkləndirici maddələrin həcmi nəyə təsir edir?

- Məhsulun həcmi
- Məhsulun maya dəyəri;
- Torpağın münbitliyi;
- Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərəyə
- İqlim

414 Meşələrin böyümə sürəti ilə müşə təsərrüfatına dəyən zərər arasında hansı asılılıq var?

- Meşələrin çirklənmə sahəsindən
- meşələrdə sanitar kəsmədən;
- Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- asılı olmadığından

415 Çirklənmə ilə bitkiçilik arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- Torpağın münbitliyindən.
- Məhsulun maya dəyərindən
- Əkin sahələrindən.
- bitkiçiliyə dəyən zərərdən
- Məhsulun daşınma xərcindən

416 Hansı variantda heyvandarlıq məhsulu aşağı düşür?

- Mexanizasiyadan.
- zərər dəyəndə
- Otlaq sahələrindən
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Əkin sahələrindən.

417 Havaya atılan zərərli maddələrin həcmi nədən asılıdır?

- Havada olan tozun həmindən.
- Havanın kimyəvi tərkibindən.
- Havanın təzyiqindən.
- çirklənməyə dəyən zərərdən
- Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.

418 Ekoloji qiymətləndirmə hansı fəaliyyət növü üçün aparılır?

- aparılmır
- bəzi
- vaciblər
- bütün
- fəlakətlər

419 Ekoloji qiymətləndirmənin effekti olması üçün vacibdir:

- dövlətin qanunları
- tədqiqatların aparılması
- əhalinin rəyi
- müəssisə rəhbərliyini rəyi
- alternativ variantın olması

420 Təbii resurslardan ekoloji –iqtisadi qiymətləndirilməsi nə üçün aparılır?

- qiymətləndirmə aparılmır
- vəziyyətin proqnozlaşdırılması
- vəziyyətin aktuallığı
- fəaliyyətin maliyyələşməsi
- iqtisadi maraqlar

421 Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinə aiddir:

- subyektiv qiymətləndirmə
- aktual qiymətləndirmə
- dəyər qiymətləri
- ehtiyat qiymətləri
- ödəniş qiymətləndirməsi

422 Təbii şərait amilinə daxil deyil:

- relyef
- iqlim
- külək
- geoloji dövrlər
- temperatur

423 İstehsalın inkişafına təsir edən amillərdən biridir:

- İqlimə.
- təbii ehtiyatlar
- Ərazinin abadlaşmasına;
- Elmin inkişafına;
- Relyefə

424 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- Alternativ dəyərlər
- Məsrəf üsulu;
- Renta;
- Balla qiymətləndirmə
- elmin inkişafı

425 Qraflar üsulu nədir?

- Subyektiv qiymətləndirmə
- Məsrəflər üsulu ilə;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Alternativ dəyərlər;
- Renta;

426 Təbii mühitə təsirin izn həddi norması (İHN) hansı sahələrə ayrılır?

- maksimum və minimum
- sahəvi və regional
- baza və lokal
- təsirli və təsirsiz
- kimyəvi və fiziki

427 Tİİ elminin tədqiqat obyektı hansı sistemdir:

- təbii-ərazi kompleksi;
- ekoloji –iqtisadi sistem;
- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
- ərazi-istehsal kompleksi;
- təbii-texnologiya kompleksi;

428 Ekoloji-iqtisadi məhdudiyət hansıdır?

- Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- İstismarın izn həddi (İİH)
- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
- Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)
- Tullantıların izn həddi (TİH)

429 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ən əsas üsulu budur:

- Gəlir.
- Renta.
- Kapital.
- İcarə.
- Məsrəf.

430 Maddi nemətlər istehsalı mümkün deyil:

- İqlimsiz;
- Təbii şəraitsiz;
- Çay və göllərsiz.
- Relyefsiz;
- Təbii ehtiyatsız;

431 Maddi nemətlər istehsalında iştirak etmir:

- Hasilat sənayesi;
- Təbii ehtiyatlar;
- Sənaye;
- Kənd təsərrüfatı;
- Təbii şərait.

432 Təbii ehtiyatlar təsir edir:

- Relyef;
- Ərazinin abadlaşması;
- İstehsalın inkişafı;
- Elmin inkişafı;
- İqlim.

433 Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- Həcmnin müəyyən edilməsi.
- Renta;
- Balla qiymətləndirmə;
- Məsrəf üsulu;
- Alternativ dəyərlər;

434 Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilmir:

- Renta;
- Subyektiv qiymətləndirmə.
- Məsrəflər üsulu ilə;
- Qraflar üsulu ilə;
- Alternativ dəyərlər;

435 İstismarın izn həddinə aiddir:

- Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)
- ekoloji iqtisadi məhdudiyət
- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
- Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)
- Tullantıların izn həddi (TİH)

436 Renta və məsrəf üsulları nə deməkdir?

- təbii ehtiyatların mənimsənilməsi
- təbii resursların ehtiyatı
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- ekoloji qiymətləndirmə
- istehsalı və istehlakı

437 Təbii ehtiyatsız mümkün olmayan:

- iqtisadi rayonlaşma
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi
- maddi nemətlər istehsalı
- ərazi istehsal kompleksləri

438 Təbii şərait nəyə təsir edir?

- istehsalın yerləşməsinə
- nəqliyyat sahələrinə
- tikintiyə
- təhsil və səhiyyəyə
- istehsalın ixtisaslaşmasına

439 Təbiəti mühafizə və təbiətdən səmərəli istifadə sahəsində lisenziyalar verilmir:

- təbiəti mühafizə istiqamətində xidmət və işlər.
- sənaye tullantılarının və radioaktiv maddələrin basdırılması;
- ekoloji sertifikatlaşma və pasportlaşma;
- ekoloji auditin aparılması;
- ekoloji ekspertizanın aparılmasına görə;

440 Ekoloji sertifikatlaşma:

- yeni materiallar istehsalını təmin edən sənədlər toplusudur.
- ətraf-mühit obyektlərinin çirklənmədən mühafizəsinin ekoloji tələblərə uyğunluğudur;
- təbiəti mühafizə qanunvericiliyin reallaşdırılmasıdır;
- istehsal və proseslərin texniki rəqlament standart və müqavilə şərtlərinin tələblərinə uyğunluğudur;
- müəssisə və tikililərin ekoloji norma və qaydalara uyğunluğudur;

441 Ekoloji sertifikatlaşdırma sisteminin vəzifələrindən deyil:

- təbiətdən istifadənin idarə olunması mexanizminin ekoloji təhlükəsizliyin tələblərinə uyğunluğu.
- ölkə iqtisadiyyatının dünya bazarına inteqrasiyasını təmin etmək;
- insanların həyatına, sağlamlığına, təbii mühitinə mənfi təsirin qabaqcadan xəbərdarlığı;
- istehlakçıları təhlükəli məhsullardan qorumaq;
- Milli məhsulun rəqabət qabiliyyətinin artırılması, ixracın stimullaşdırılması;

442 Ekoloji sertifikatlaşdırmada tətbiq olunan ekoloji markirovka nədir?

- doğru cavab yoxdur.
- istehlakçılara ekoloji təhlükəsiz məhsullar haqqında xəbərdarlıq etməkdir;
- məhsul və istehsalın ekoloji təhlükəsizlik dərəcəsi haqda istehlakçıları məlumatlandırmaqdır;
- ekoloji təhlükəsiz iş və xidmətlər haqda istehlakçıları məlumatlandırmaqdır;
- ekoloji təmiz məhsullar yaratmağa kömək etməkdir;

443 Sertifikatlaşmanın əsas məqsədlərindən deyil:

- beynəlxalq öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə yardım etmək.
- ekoloji təhlükəsiz texnologiya və istehsalın tətbiqi;
- istehsal və istismar vaxtı ətraf mühit obyektlərinin çirklənməsinin qarşısının alınması;
- təhlükəli məhsul, texnologiya və s. ölkəyə idxalının qarşısının alınması;
- təbii ehtiyatların qorunmasının təmini;

444 Ekoloji sığorta fondlarının yaradılmasında məqsəd nədən ibarətdir?

- suvarma kanallarının çəkilməsi.
- ekoloji böhran, fəlakət və bədbəxt hadisələr vaxtı müəssisə, əhali və təşkilatlara dəyən ciddi sosial-iqtisadi zərərin ödənilməsi.
- təsərrüfat layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- yeni texnologiyaların alınması.
- sənaye müəssisələrinin tikilməsi.

445 Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın əsas prinsiplərindən hesab edilmir?

- sığorta edən sığorta ödənişinin həcmində artırılmasında maraqları.
- 3-cü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi.
- sığorta olunan tərəfin də iqtisadi maraqlarının qorunması.
- sığortaçının sığorta ödənişinin minimumlaşmasında maraqları.
- yaradılmış maliyyə vəsaitindən təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsində maksimum istifadəsi.

446 Aşağıdakılardan hansı müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak etmir?

- beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyası.
- vergilər.
- təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
- respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.
- respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.

447 Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:

- ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.
- təbiəti mühafizə işləri.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
- zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması.
- zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınması.

448 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?

- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım.
- ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
- mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.

449 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:

- transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi.
- güzəştli kredit və ssudaların ayrılması.
- təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
- əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.
- kommertiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.

450 Müəssisələrin ekoloji fondları hansı mənbələr hesabına yararır:

- müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.
- təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.
- məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində çirklənməyə görə ödənişlər və normadan artıq çirklənməyə görə cərimə ödənişləri.
- məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
- dövlət və kommertiya banklarının kreditləri.

451 Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:

- ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.
- təbiəti mühafizə işlərinin vəsaiti.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin vəsaiti.
- zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının aradan qaldırılması hesabına.
- zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınmasının vəsaiti hesabına.

452 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?

- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardımına.
- ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılmasına.
- mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsinə.
- təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsinə.

453 Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:

- transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi kimi.
- güzəştli kredit və ssudaların ayrılması kimi.
- təbiəti mühafizə yönlü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu kimi.
- əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak kimi.
- kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması kimi.

454 Beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyaları müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak hansı formadadır?

- respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.
- respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.
- formalaşmada iştirak etmir
- vergilər.
- təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.

455 Dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri hansı hesaba maliyyələşir?

- respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına
- təbiəti mühafizə işləri.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
- zərərli maddələrin atmosferə atılmasının məhdudlaşdırılması.
- zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınması.

456 Mineral xammalın daha dərin emalı və saflaşdırılması tədbirləri ekoloji fondun vəzifələrinə uyğundur?

- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım
- ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
- ekoloji fondların vəzifələrinə aid deyil
- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.

457 Transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi ekoloji fondların vəsaitinin istifadəsində necə iştirak edir?

- ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
- güzəştli kredit və ssudaların ayrılması.
- təbiəti mühafizə yönlü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
- əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak
- kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması

458 Məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində və normadan artıq çirklənməyə görə ödənişlər hansı fondun hesabına yararır?

- müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.
- təbiəti mühafizə obyektinə və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.
- müəssisələrin ekoloji fondları
- məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
- dövlət və kommersiya banklarının kreditləri.

459 ətraf mühitin monitorinqi nədir?

- demografik proseslərə nəzarət sistemidir.
- uzun müddətli müşahidə sistemi olub, ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması.
- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.
- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir
- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.

460 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- sənayenin inkişafına nəzarət.

461 Ekoloji monitorinqin vəzifələrinə aid deyil?

- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- sənayenin inkişafına nəzarət.

462 Monitorinqin obyektini dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- lokal monitorinq.
- atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.
- ümumi nəzarət
- monitorinq qiymətləndirilməsi
- baza monitorinqi

463 Monitorinq sistemi siniflərinə ayrılır:

- aparıldığı yer.
- təsir amili.
- çirkləndirici mənbə.
- təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyası.
- miqyas

464 Monitorinqin təsir amili dedikdə başa düşülür:

- fiziki təsir amilləri.
- müxtəlif çirkləndirici maddələr.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- təbii təsir amilləri.
- müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri.

465 Baza monitorinq sistemi nədir?

- litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.
- bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
- faunada baş verən hallara nəzarət etmək.
- hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.

466 Milli monitoring sistemi dedikdə başa düşülür:

- şəhərdaxilində aparılan monitoring.
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitoring.
- bir neçə ölkədə aparılan monitoring.
- ölkə miqyasında aparılan monitoring.
- materikdə aparılan monitoring.

467 Aşağıdakı cavablardan hansı doğrudur?

- təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.
- lokal monitoring sistemi konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- cavabların hamısı doğrudur.
- bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.

468 Fiziki monitoring dedikdə başa düşülür:

- insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarət.

469 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgündür?

- bioloji monitoring bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring biosferdə aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring bitki aləmində aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitoringdir.
- bioloji monitoring heyvanlar aləmində aparılan monitoringdir.

470 Ekobiokimyəvi monitoring dedikdə başa düşülür:

- ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət.

471 Ekoloji ekspertiza dedikdə nəzərdə tutulur:

- iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

472 ətraf mühitin ekspertizası hansı hallarda keçirilməlidir?

- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- təsərrüfat, layihə və planları reallaşdırmaqdan əvvəl.

473 Ekoloji ekspertizanın əsas prinsipləri hansılardır?

- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslilik
- müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
- peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.

474 Aşağıdakılardan hansı təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə aid deyil?

- cərimə sanksiyalarının tətbiqi qaydaları və şərtləri.
- təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- istifadəyə verilmiş təbii ehtiyatların saxlanması və mühafizəsinin
- təhlükəsiz xidmət və məhsullar.
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişin miqdarı.

475 Proqram–məqsəd üsulunun mahiyyəti nədir?

- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

476 Ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında ən səmərəli üsul hansıdır?

- genetik və normativ üsulların sintezi.
- qraflar nəzəriyyəsi.
- proqram-məqsəd
- ekspert qiymətləndirilməsi.
- anket sorğuları.

477 Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji pasportda öz əksini tapmamışdır?

- çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri.
- müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya.
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr.
- istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri.
- əsas məhsullar istehsalının texnoloji sxemi, havaya atılan tullantıların təmizlənmə sxemləri.

478 Genetik üsul digər üsullardan nə ilə fərqlənir?

- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutur.
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.

479 Təbiətdən istifadə problemlərinin həlli hansı halda səmərəli ola bilər?

- global ekoloji problemləri həll etdikdə.
- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə.
- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.
- maliyyə vəsaitinin həcmi artırıldıqda.
- regional yanaşma tətbiqi dedikdə.

480 Auditor xidmət haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1995-ci il mayın 4-də.
- 1994-cü il iyunun 10-da.
- 1996-cı il sentyabrın 5- də.
- 1995-ci il iyunun 20-də.
- 1997-ci il fevralın 28-də.

481 Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- Almaniya
- Rusiya
- Yaponiya
- ABŞ
- Fransa

482 Aşağıdakılardan hansı düzgün cavabdır?

- ekoloji auditor ekoloji prosesi idarə edən şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji monitoring həyata keçirən hüquqi şəxsdir.
- ekoloji auditor mövcud qanunvericiliyə əsasən ekoloji auditor fəaliyyəti göstərmək hüququna malik olan hüquqi və ya fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji bazarı tənzimləyən şəxsdir.

483 Ekoloji audit neçə mərhələdə aparılır?

- 2
- 4
- 6
- 3
- 5

484 Ekoloji auditorun vəzifələrinə daxil deyil?

- audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması.
- müəssisədə vəziyyətin təhlili.
- dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması.
- nəzarət obyektini üçün informasiya modelinin seçilməsi.
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.

485 Ekoloji audit hansı sahələrdə aparılır?

- sosial müdafiə təşkilatları.
- dövlət idarələri.
- transmilli korporasiyalar
- regionlar
- bələdiyyələr

486 Auditin qanunvericilik vətəni hansı ölkə hesab olunur?

- Portuqaliya
- Fransa.
- İspaniya
- Böyük Britaniya
- Yaponiya

487 Azərbaycanda, ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı neçənci ildən həyata keçirilir?

- 1995-ci ildən
- 1999-cu ildən
- 1996-cı ildən
- 1998-ci ildən
- 1997-ci ildən

488 Müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilər,təbii və fiziki təsirlər nə adlanır?

- fiziki təsir amilləri
- müxtəlif çirkləndirici maddələr
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- təbii təsir amilləri.
- monitorinqin təsir amili

489 Bir nöqtədə yerləşən mənbəyin,hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin monitorinqi nədir?

- bir nöqtədə yerləşən mənbənin
- yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi.
- [yeni cavabçirkləndiri mənbələrin monitorinqi
- Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
- müəyyən bir sahənin

490 Regional antropogen təsirlərlə təbiətdə baş verən hallarla hansı monitorinq növü məşğuldur?

- dünyəvi monitorinq sistemi
- Baza monitorinq sistemi
- lokal monitorinq sistemi
- lokal monitorinq sistemi
- milli monitorinq sistemi

491 Ölkə miqyasında aparılan monitorinq hansı monitorinqdir?

- şəhərdaxilində aparılan monitorinq
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitorinq.
- bir neçə ölkədə aparılan monitorinq.
- milli monitorinq
- materikdə aparılan monitorinq.

492 Konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olan monitorinq hansıdır?

- lokal monitorinq sistemi
- bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
- kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
- təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.
- cavabların hamısı doğrudur

493 ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarətdir:

- insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət
- ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
- ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- litosferdə gedən proseslərə nəzarət.

- fiziki monitoring

494 Bioloji monitoring nələr vasitəsilə həyata keçirilir?

- bioloji monitoring dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitoringdir.
 bioloji monitoring biosferdə aparılan monitoringdir.
 bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitoringdir
 bioloji monitoring heyvanlar aləmində aparılan monitoringdir.
 bioloji monitoring bitki aləmində aparılan monitoringdir

495 ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət nə adlanır?

- ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət
 ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
 ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
 ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
 ekokimyəvi vəziyyətə nəzarət

496 İqtisadi xarakterli tədbirlər sistemi nədir?

- siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
 siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
 ekoloji ekspertiza
 hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
 iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.

497 Təsərrüfat, layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl hansı hallarda keçirilməlidir?

- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
 iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
 ölkədə iqtisadi islahatlar aparıldıqda.
 milli valyuta dəyərini itirdikdə.
 ətraf mühitin ekspertizasında

498 İmperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslilik ekspertizanın hansı funksiyasına aiddir?

- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
 ekoloji ekspertizanın əsas prinsipinə
 imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
 müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması
 peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.

499 1995-ci il iyunun 20-də Azərbaycan Respublikasının hansı qanunu qəbul edilmişdir?

- 1996-cı il sentyabrın 5- də.
 1994-cü il iyunun 10-da.
 1995-ci il mayın 4-də
 1997-ci il fevralın 28-də.
 auditor xidməti haqqında

500 İlk dəfə auditi tətbiq edən dövlətlər sırasındadır:

- Yaponiya
 Rusiya
 Almaniya

- ABŞ
- Fransa

501 Auditorların vəzifəsinə daxil olmayan hansıdır?

- ekspert qiymətləndirilmələri
- müəssisələrə maliyyə yardımı göstərmək
- mühasibat uçotunun təşkilinə kömək göstərilməsi
- verginin hesablanmasına kömək
- sifarişçiyə informasiya xidməti

502 Nəzarət obyektini üçün informasiya modelinin seçilməsi ekoloji auditin hansı fəaliyyətinə aiddir?

- dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması
- müəssisədə vəziyyətin təhlili
- audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması.
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.
- ekoloji auditorun vəzifəsinə uyğun deyil

503 Sosial müdafiə təşkilatlarının ekoloji auditdə iştirak etmələrinə yardım göstərən təşkilatlar hansıdır?

- bələdiyyələr
- dövlət idarələri.
- transmilli korporasiyalar
- regionlar
- ekoloji audit aparılmır

504 Ekoloji ekspertizanın mexanizmi neçə elementlə səciyyələnir ?

- 10
- 2
- 5
- 3
- 6

505 Regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanmaq nədir?

- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- proqram-məqsəd üsulunun mahiyyətidir

506 Qraflar nəzəriyyəsi nəyə əsaslanır?

- anket sorğuları
- genetik və normativ üsulların sintezi.
- ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasına
- proqram-məqsəd
- ekspert qiymətləndirilməsi.

507 ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr hansı sənədə aiddir?

- istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri
- müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya

- çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri.
- ekoloji pasporta
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr.

508 Hadisələri bu gündən gələcəyə qədər nəzərdə tutan üsul hansıdır?

- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- hadisələri bu gündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- genetik üsul
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.

509 Təhlükəsiz xidmət və məhsullar təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə uyğundur?

- regional yanaşma tətbiqi dedikdə.
- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.
- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə
- təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə
- qlobal ekoloji problemləri həll etdikdə

510 Ekoloji sənədlərdən 5 il müddətinə etibarlı olan hansıdır?

- 6 ay müddətinə
- 2 il müddətinə
- ekoloji pasport
- 3 il müddətinə
- 5 il müddətinə

511 Monitoring nələri öyrənir?

- maliyyə və vergi vəsaitləri
- ətraf mühitin hərtərəfli analizi
- iqlim göstəriciləri
- potensial ehtiyatları
- əhəlinin yerdəyişməsini

512 Baza monitoring sistemi zamanı nələr nəzərə alınır?

- regional antropogen təsirlər
- urbanizasiya səviyyəsi
- fiziki təsir amilləri
- kimyəvi tullantılar
- çirklənmə dərəcəsi

513 İmpakt monitoring sistemi hansı sahələri əhatə edir?

- kənd təsərrüfatı zonalarını
- sənaye müəssisələrini
- dəniz və okean sularını
- elmi araşdırmaları
- xüsusi təhlükəli zonaları

514 Sel, Vulkan, Zəlzələ, quraqlıq, torpağın eroziyası və s. hansı monitoring sisteminə aid edilir?

- lokal monitoring
- kimyəvi monitoring

- Fiziki monitoring
- məsafə monitorinqi
- bioloji monitoring

515 Audit haqqında ilk sənət neçənci ildə aşkar edilmişdir?

- 1800 – ci ildə
- 1755-ci ildə
- 1130 – cu ildə
- 1330 – cu ildə
- 1050 - ci ildə

516 Auditor sözünün latınca mənası nədir?

- izah edən
- yoxlayıcı
- əks etdirən
- dinləyici
- məruzəçi

517 Auditor aşağıdakılardan hansına rəy vermir?

- təsnifat
- qiymətləndirmə
- əsaslılıq
- müşahidə
- ayırma

518 Auditor xidməti haqqında AR – nın Qanununda auditor yoxlamasının hansı növləri göstərilir?

- növləri yoxdur
- adi və mürəkkəb
- uçot və yoxlama
- müxtəlif xidmətlər
- məcburi və könülü

519 ekoloji audit hansı ekoloji fəaliyyətlə uyğundur?

- məlumatların təhlilidir.
- ekoloji menecmentin bir elementidir
- ekoloji ekspertizaya uyğundur
- ekoloji monitorinqin bir hissəsidir
- proqnozlaşmadır

520 Müəssisənin Ekoloji pasport hansı müddətə tərtib olunur?

- 5 il
- 3 il
- müddətsizdir
- 2 il
- 1 il

521 Müəssisələrin ekoloji pasportu özündə əks etdirir?

- təbii resursların müxtəlifliyi
- mühazirə üçün işçi qüvvəsinin müəyyənliyi

- mühafizə tədbirlərinin vaxtı, xərcləri və s
- təbii resursların istehlaklı
- "ekoloji pasport" olmur

522 Atmosfer, yerüstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera nəyə aid edilir?

- atmosfer, yeraltı sular.
- monitorinqin obyektinə
- okeanlar və dənizlər.
- yerüstü sular, okeanlar
- atmosfer, kriosfera

523 Ekoloji pasport hansı müddətdə etibarlıdır?

- 1 il müddətinə
- 2 il müddətinə.
- 6 ay müddətinə
- 5 il müddətinə
- 3 il müddətinə

524 Təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyasına görə fərqlənmələr nə adlanır?

- çirkləndirici mənbələrə görə.
- təsir amilinə görə.
- aparıldığı yerə görə
- miqyasına görə
- çirkləndirici mənbələrə görə.

525 Uzun müddətli müşahidə sistemi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması nədir?

- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.
- ətraf mühitin monitorinqidir
- demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir
- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır
- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir

526 Təbii və antropogen təsirdən ətraf mühitdə baş vermiş dəyişikliklərə nəzarət nə adlanır?

- fiziki monitorinqidir.
- biosferin kompleks monitorinqi
- qlobal monitorinqidir
- qısa müddətli monitorinqidir.
- biosferin kompleks monitorinqidir.

527 Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- nəqliyyatın inkişafına nəzarət

528 Tİİ elmi öyrənir:

- Təbii şəraiti və s.
- Təbii ərazi komplekslərini və s.

- Təbii resurs potensialını və s.
- Ərazi istehsal kompleksləri və s.
- Təbii ehtiyatları və s.

529 Tİİ praktiki aspektlərindən biri hansıdır?

- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
- Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- Başqa elmlərlə əlaqəsi.

530 Tİİ elmi bu elmlərlə sıx əlaqədə deyil.

- iqtisadiyyat qeyri-müəyyəndir.
- ekologiya sıx əlaqəlidir;
- biologiya aid deyil;
- coğrafiya uyğun deyil;
- tarix;

531 Tİİ elminin tədqiqat obyektinə aid deyil:

- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- sənaye obyektləri.
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbii resurs potensialı;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;

532 Tİİ elminin tədqiqat istiqamətinə aid deyil:

- təbii resurs potensialı.
- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- biosfer;

533 Tİİ elminin vəzifələrinə bunlar aid deyil:

- iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.
- meşə emalı;
- təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
- resursların kompleks istifadəsi;
- təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;

534 Təbiəti mühafizə problemləri hansı səviyyədə və kompleksdə həll olunmalıdır:

- iqtisadi rayon səviyyəsində.
- kosmik səviyyədə;
- təbii-ərazi kompleksində;
- ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;
- təbii-texnologiya kompleks səviyyədə;

535 Təbii resurs potensialını öyrənən elm hansıdır?

- Təbii şəraiti
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı

- Təbii ərazi komplekslərini
- Təbii resurs potensialını
- Ərazi istehsal kompleksləri

536 Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi təbiətdən istifadənin göstəricilərindəndir?

- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
- praktiki aspektlərindən
- Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.

537 Tarix elmi təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı ilə bağlılığı necədir?

- tarix.
- geomorfologiya
- biologiya;
- coğrafiya;
- sıx əlaqədə deyil

538 Tİİ-nin tədqiqat obyektinə aid olmayan:

- elektroenergetika sənayesi
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbii resurs potensialı;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;

539 Tİİ-nin tədqiqat istiqamətinə aid edilmir:

- təbii resurs potensialı.
- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;
- biosenoz

540 Tİİ elminin vəzifələrinə aid deyil?

- iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.
- istehsalın intensivliyi
- meşə emalı
- təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
- təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;

541 Təbiəti mühafizə tədbirləri hansı səviyyədə həll olunur?

- iqtisadi rayon səviyyəsində.
- kosmik səviyyədə
- təbii-ərazi kompleksində
- ekoloji-iqtisadi səviyyədə
- ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;

542 ətraf mühitə antropogen təsir necə baş verir?

- Başqa planetlərdən gəlmələr.
- insanlar tərəfindən

- Heyvanlar.
- Quşlar.
- İnsanlar.

543 Ekoloji problemlər və onların həlli yolları təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatında hansı istiqamət aiddir?

- ekoloji – iqtisadi göstəricilərinə
- tədqiqat istiqamətinə
- tənzimlənməsinə
- idarə olunmasına
- maliyyə istiqamətinə

544 Mikro səviyyədə təbiətdən istifadə özündə hansı sahələri birləşdirir?

- iqlim, torpaq, bitki
- ekoloji lizinq, icarə
- ekoloji xidmət, şöbə, sex
- ekoloji maliyyələşmə
- təbii resurslar

545 Çirklənmədən dəyən zərər bu üsulla hesablanır:

- Təcrübə.
- Birbaşa;
- Dolayı;
- Genetik;
- Laboratoriya;

546 Təsərrüfata dəyən zərər necə hesablanır:

- Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi.
- Sənayeyə dəyən zərər;
- Kənd təsərrüfatına dəyən zərər;
- Nəqliyyata dəyən zərər;
- Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi;

547 Heyvandarlığa dəyən zərər asılı deyil:

- Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən.
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Bitkiçilik təsərrüfatlarının sayından;
- Məhsulun satış qiymətindən;
- Bitkiçiliyə dəyən zərərdən;

548 Torpağın dövrüydən çıxmasından dəyən zərər asılı deyil:

- Məhsulların satış qiymətindən.
- Torpağın münbitliyindən;
- Çirklənən torpağın sahəsindən;
- Məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Hər hektardan gələn gəlirdən;

549 Su hövzələrinin çirklənməsindən dəyən zərəre təsir edir:

- Suyun kimyəvi tərkibindən.

- Su sərfindən.
- Çirkab suların həcmindən.
- Yağıntılarnın miqdarından.
- Yağıntılarnın tərkibindən.

550 Fəal çirklənmə zolaqlarının radiusu bərabərdir:

- 20 h
- 50 h
- 10 h
- 2 h
- 8 h

551 Birbaşa üsulla nə hesablanır?

- sosial ödənişlər
- çirklənmədən dəyən zərər
- iqtisadi qiymətləndirmə
- sosial problemlər
- vergi ödənişlər

552 Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərin cəmi nə deməkdir?

- Təsərrüfat sahələrinə dəyən zərərlərin cəmi kimi
- Sənayeyə dəyən zərər kimi;
- Kənd təsərrüfatına dəyən zərər kimi;
- təsərrüfata dəyən zərər
- Sənaye və kənd təsərrüfatına dəyən zərərlərin cəmi kimi;

553 Bitkiçiliyə dəyən zərər nədən asılıdır?

- Heyvandarlıq məhsullarının həcmindən
- Heyvandarlıq sahəsində məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;
- Heyvandarlıq təsərrüfatlarının sayından;
- Məhsulun satış qiymətindən;
- məhsuldarlığın aşağı düşməsindən

554 Torpağın münbitliyinin dövriyyədən çıxması nədən asılıdır?

- Məhsulların satış qiymətindən
- dəyən zərərdən
- Hər hektardan gələn gəlirdən;
- Çirklənən torpağın sahəsindən;
- Məhsuldarlığın aşağı düşməsindən;

555 Su hövzələrinin çirklənməsindən çirkab suların həcmi nədən

- Suyun kimyəvi tərkibi.
- Su sərfi.
- su hövzələrinə dəyən zərərdən
- Yağıntılarnın miqdarı.
- Yağıntılarnın tərkibi

556 Fəal çirklənmə zolaqları hansı ölçü ilə xarakterizə olunur?

- 20 h

- 10 h
- 50 h
- 2 h
- 8 h

557 Ekoloji qiymətləndirmənin sərtlərindən biridir:

- məlumatların toplanması
- işin yerinə yetirilmə vaxtı
- layihənin növü və miqyası
- layihə sonu qərarlar
- qiymətləndirmənin vacibliyi

558 Ekoloji qiymətləndirmədə iştirak edən tərəflərdən biridir:

- ictimaiyyət
- müəssisələr
- hüquqi şəxslər
- dünya təşkilatları
- həkimlər

559 Ekoloji qiymətləndirmədə ictimaiyyətin iştirakını vacib sayan hansı təşkilatdır?

- Ətraf mühit üzrə BMT təşkilatı
- YUNEP təşkilatı
- YUNESKO
- BMT – nin Avropa İqtisadi komissiyası
- Avropa İqtisadi Birliyi

560 ətraf mühitin bu komponentlərinə təsirin qiymətləndirilməsi prosesi aparılır:

- əbədi və tarixi abidəlin
- Havanın
- ictimaiyyətin
- suyun
- torpağın

561 Konsentrasiyanın izn həddi bir-birindən fərqlənir:

- Dənizdə və atmosferdə.
- Bütün şəhərlərdə.
- Bütün sulara.
- Torpaqların hamısında.
- Ayrı-ayrı ölkələrdə.

562 Aşağıda verilənlərdən hansı ətraf mühitə daha çox təsir edir:

- Başqa planetlərdən gəlmələr.
- Meşələr.
- Heyvanlar.
- Quşlar.
- İnsanlar.

563 Termik çirklənmə sulara neçə dərəcə ola bilər?

-

564 Təbii ehtiyatların təsnifatı nəyə aid edilir?

- Əmək ehtiyatlarının mövcudluğu.
- İqlim göstəricilərinə
- Çay şəbəkəsi.
- təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqəyə
- Təbii ehtiyatların emalı.

565 Ekoloji həyatın mənəvi varlığı nədir?

- Ziddiyyətli anlayış
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Ekoloji iqtisadi tələb
- İqtisadi reformalar
- İqtisadi maraq

566 Zəif və ciddi terminləri nəyə aiddir?

- Yeni texnologiyanın gətirilməsi
- davamlı inkişaf
- Reqional inkişaf
- Lokal inkişaf
- Texnikanın tətbiqi

567 Dənizdə və şirin sulara konsentrasiyanın izn həddi hansı səviyyədədir?

- izn həddi yoxdur
- eynidir
- qismən uyğundur
- bir birindən fərqlənir
- fərqli deyil

568 Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün nə lazımdır?

- Torpağı genişləndirmək üçün.
- ekoloji məhdudiyətlər
- Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.
- Təbii ehtiyatlardan istifadə üçün
- Kənd təsərrüfatı üçün.

569 Orta radiasiya fonu Azərbaycan Respublikasında nə qədərdir?

- 10 mkr/ saat.
- 15-20 mkr/saat
- 5-10mkr/ saat.
- 20-25 mkr/ saat.
- 30-40 mkr/ saat.

570 Termik çirklənmə sularında neçə dərəcə ola bilər?

- 10°C
- 5°C
- 8 °C
- 6°C
- 2 °C

571 Təbiətdə cəmiyyət arasında qarşılıqlı əlaqə necə xarakterizə olunur?

- əlaqəsi yoxdur.
- əhalinin rifah halını müəyyən edir
- istehsalın bazasıdır
- çoxplanlı və kompleks məsələdir
- istehlakın əsasıdır

572 Cəmiyyət istehsal üçün ilkin xammala haradan götürür?

- tədqiqatlardan
- hidrosferdən
- atmosferdən
- elmin fəaliyyətindən
- təbiətdən

573 Ekoloji – iqtisadi maraqlar hansı səbəbdən yaranır?

- təbiətlə - cəmiyyətin əlaqəsindən
- təbii mühitin dəyişməsindən
- cəmiyyətin vəziyyətindən
- istehsalın inkişafından
- ekoloji tarazlığın pozulmasından

574 Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqənin 1-ci mərhələsi hansıdır?

- Əmək ehtiyatlarının mövcudluğuna.
- İqlim göstəricilərinə.
- Çay şəbəkəsinə.
- Təbii ehtiyatların hasilatına.
- Təbii ehtiyatların emalına.

575 Davamlı inkişafın göstəricisi:

- Yeni texnologiyanın gətirilməsi.
- Zəif və ciddi.
- Regional inkişaf.
- Lokal inkişaf.
- Texnikanın tətbiqi.

576 Ekoloji- iqtisadi tələb nədir?

- Ziddiyyətli anlayış.
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Ekoloji həyatın mənəvi varlığı.
- İqtisadi reformalar.
- İqtisadi maraq.

577 Ekoloji məhdudiyyətlər lazımdır:

- Torpağı genişləndirmək üçün.
- İqtisadiyyatı inkişaf etdirmək üçün.
- Sənayeni inkişaf etdirmək üçün.
- Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və mühafizə üçün.
- Kənd təsərrüfatı üçün.

578 Azərbaycan Respublikasının orta radiasiya fonu nə qədərdir?

- 15-20 mkr/ saat.
- 30-40 mkr/ saat.
- 400 mkr/ saat.
- 50 mkr/ saat.
- 10 mkr/ saat.

579 Təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi nədir?

- təbiətdən istifadənin proqramı və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistemdir;
- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplər;
- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmi.
- təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistem;
- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiya;

580 Təbiətdən istifadənin proqram və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistem hansıdır?

- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir
- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;
- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;
- təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi
- təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;

581 Təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması nədir?

- təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;
- təbiətdən istifadənin idarəetmə funksiyası
- təbii resursların qeydiyyatı;
- təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması;
- təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət

582 Aşağıda göstərilən 1,2,4 cavabları təbiəti mühafizə sisteminin hansı prinsipinə aiddir? 1. 1, 3, 5; 2. 2, 4, 6; 3. 1, 2, 4; 4. 3, 4, 5; 5. 1, 2, 3.

- Enerjiyə qənaət Prinsipi
- Ekoloji təhlükəsizliyin üstünlüyü Prinsipi;
- ekoloji təhsilin formalaşması;
- səmərəliliyin mühafizəsi prinsipləri
- istehsal və ekoloji təhlükəsizliyin vəhdəti prinsipi

583 Təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirmək nədir ?

- təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir.
- təbii resurs potensialından istifadədir;
- təbii resursların kadastrıdır
- resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur

- təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur;

584 Tənzimləmənin norma və metodlara necə həyata keçirilir?

- hüquqi instansiyalar vasitəsilə
 bazar münasibətləri ilə
 təbii – resurs potensialı ilə
 idarəetmə funksiyaları ilə
 sosial – iqtisadi göstəricilərlə

585 Təbiətdən istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq prinsiplərinə aid deyil:

- bərpa olunmayan resurslardan səmərəli, kompleks və təkrar istifadə;
 təbii resursların gələcək nəsəl üçün qorunması;
 təbii ekosistemlərin qorunması sahəsində əməkdaşlıq.
 bioloji resurslardan istifadənin genişləndirilməsi hüququ;
 ölkələrin öz ərazilərindəki təbii resurslardan istifadə hüququ;

586 Restitusiya:

- beynəlxalq ödənişdir.
 vurulan ziyanın kompensasiyasıdır;
 pozulmuş hüququn bərpası və zərərin ödənilməsidir;
 qanunpozmalara dair məsuliyyət növüdür;
 beynəlxalq əməkdaşlıq formasıdır;

587 Substitusiya nədir?

- beynəlxalq tədbirlər sistemidir;
 ekoloji qanunpozmaya qarşı məsuliyyətdir;
 ekosistemin bərpasına yönəlmiş əməkdaşlıq formasıdır.
 təbii obyektlərin bərpasıdır;
 məhv edilmiş və yararsız hala düşmüş obyektlərin əvəzlənməsidir;

588 Təbiətdən istifadə fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması:

- təbiəti mühafizə fəaliyyətinə nəzarətdir;
 təsərrüfat fəaliyyətinin tənzimlənməsinə icazədir;
 təhlükəli və digər tullantılarla əlaqəli fəaliyyət növüdür;
 təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət və ekoloji əsaslandırma sistemidir;
 təbiətdən istifadə üzrə təşkilati-texniki tədbirlər sistemidir.

589 Təbiətdən istifadə və təbiəti mühafizə sahəsində tətbiq olunan lisenziyalardan deyil:

- atmosfer havasından istifadəyə görə;
 təbiətdən kompleks istifadəyə görə;
 yeraltı sərvətlərdən istifadəyə görə;
 su obyektlərindən istifadəyə görə;
 təhlükəli tullantılarla əlaqəli fəaliyyətə görə.

590 Xüsusi lisenziyalar:

- yerin təkindən istifadəyə verilən sənədlər.
 təbii mühiti mühafizə edən orqanlar tərəfindən verilən sənədlər;
 torpaq-bitki ehtiyatlarını idarə edən xüsusi dövlət orqanı tərəfindən verilən sənəd;
 yerli özünüidarə orqanları tərəfindən verilən sənədlər;

- təbii ehtiyatları idarə edən xüsusi dövlət orqanları tərəfindən verilən sənəd;

591 Təbii ehtiyatlardan istifadəyə verilən lisenziyalara aid deyil:

- yerin təkindən istifadəyə icazə;
 tullantıların suya və atmosfərə atılmasına görə icazə;
 Sudan istifadəyə görə icazə;
 təbii mühitin mühafizəsinə görə icazə;
 meşələrin kəsilməsinə və heyvanların ovlanmasına görə icazə.

592 Məhsulların təhlükəsizliyini təmin etmək üçün sertifikatlaşdırmanın aparılmadığı istiqamət:

- təbii resurslar.
 texnoloji proseslər;
 istehsal və istehlak tullantıları;
 ətraf mühit obyektləri;
 təbii mühit obyektləri;

593 Ekoloji deklarasiya:

- təbii ehtiyat və ya resursların qeydiyyatıdır.
 təmiz məhsullar istehsalının qeydiyyatıdır;
 istehsal, emal və tullantı vaxtı ekoloji vacib əlamətlərin qeydiyyatıdır;
 ekoloji təhlükəsiz iş və xidmətlərin qeydiyyatıdır;
 istehsal və istehlak tullantılarının ətraf mühit obyektlərinin qeydiyyatıdır;

594 Təbiəti parklarının ərazilərində fəaliyyət zonalarına aiddir:

- meqalopolislər.
 Hasilat sahələri
 sənaye mərkəzləri
 rekreasiya zonaları
 aqlomerasiyalar

595 Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- Konsentrasiyanın izn həddindən.
 Təbii mühafizə xərclərindən.
 Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.
 Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
 Tullantıların izn həddindən.

596 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid deyil:

- Tullantıların həcminə görə ödəniş.
 Yerin təkindən istifadəyə görə.
 Meşə gəlirləri.
 Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
 Sudan istifadəyə görə ödəniş.

597 Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Regionların ekoloji vəziyyəti.
 Tullantıların həcmi.
 Tullantıların tərkibi
 Tullantıların nisbi təhlükə əmsalları

- Müəssisələrin büdcəsi.

598 Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
 Təbiəti mühafizə xərclərindən.
 Tullantıların izn həddindən.
 Konsentrasiyanın izn həddindən.
 İstismarın izn həddindən.

599 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin növlərindən deyil:

- Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər.
 Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
 Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
 Meşə gəlirləri.
 Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.

600 Təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarından deyil:

- Doğru cavab yoxdur.
 Məsrəf.
 Renta.
 Təkrar istehsal və ya bərpa.
 Kəşfiyyat.

601 Sudən istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

- Doğru cavab yoxdur.
 Su vergisi.
 Sudən istifadəyə görə lisenziya haqqları.
 Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
 Sudən istifadə həcminə görə vergilər.

602 Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı nədən asılıdır?

- Konsentrasiyanın izn həddindən
 Təbii mühafizə xərclərindən.
 çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
 Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
 Tullantıların izn həddindən

603 Tullantıların həcminə görə ödənişə aid deyil:

- Tullantıların həcminə görə ödəniş.
 Yerin təkindən istifadəyə görə.
 Meşə gəlirləri.
 Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
 Sudən istifadəyə görə ödəniş.

604 Müəssisələrin büdcəsi ilə torpağın çirklənməsi arasında asılı qeyri müəyyəndir:

- Tullantıların tərkibindən
 Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından
 ödənişin həcmi
 Regionların ekoloji vəziyyətindən.

Tullantıların həcmindən.

605 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi
- Təbiəti mühafizə xərclərindən.
- Tullantıların izn həddindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən
- İstismarın izn həddindən

606 Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid edilir?

- aid edilmir
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
- Meşə gəlirləri.
- Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş

607 Aşağıdakılardan təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarına aid olmayan hansıdır?

- Doğru cavab yoxdur.
- Məsrəf.
- Renta
- Təkrar istehsal və ya bərpa.
- axtarışlar

608 Sudan istifadə həcminə görə vergilər ondan istifadəyə görə ödəniş formalarının uyğunluğu:

- Doğru cavab yoxdur.
- Su vergisi
- Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
- Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
- istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil

609 Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanması metodikasına aid deyil:

- regional xüsusiyyətlərə görə
- istifadə miqyasına görə
- tədbirlərin stimullaşdırılması
- ödənişin inqrediyentə görə təyini
- vahid metodun tətbiqi

610 ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin perspektivlərinə aiddir:

- bazar mexanizmlərinin tətbiqi
- tullanılan izn həddi
- ödənişin indeksasiyası
- köçürülmə ödənişləri
- hərbi əməliyyatlar

611 Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişin növünə daxildir:

- potensial ehtiyatlar
- ağacın emalı
- meşə gəlirləri
- bitkilərin müxtəlifliyi

- iqlim göstəriciləri

612 Bərk tullantıların təsnifatına aiddir:

- limitə uyğun
 təhlükəli
 təhlükəsiz
 toksiki, qeyri – toksiki
 limitdən artıq

613 Azərbaycanda təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi prosesi əlaqədardır:

- sənaye və kənd təsərrüfatının inkişafı.
 ərazi-istehsal kompleksinin inkişafı;
 regionlarda məhsuldar qüvvələrin inkişafından;
 təsərrüfatın inkişaf göstəriciləri;
 müxtəlif təbii ünsürlər;

614 Hidrosferin çirklənmə indeksinə ən az təsir edən amil:

- istehsalın həcmi.
 çirkləndirici müəssisələrin sayı;
 çirkab suların həcmi;
 əhəlinin sayı;
 istehsal məqsədilə istifadə olunan suyun həcmi;

615 Azərbaycanın torpaq ehtiyatlarından istifadənin mənfi nəticələrindən deyil:

- defilyasiya.
 eroziya;
 şoranlaşma;
 çirklənmə;
 bedlendləşmə

616 Azərbaycanda qoruq, milli park və yasaqlıqların yaranma səbəbləri:

- doğru cavab yoxdur.
 meşə kompleksini qorumasını;
 heyvanat aləmini qorumaq;
 təbii ərazi komplekslərini və canlı aləmi mühafizə;
 yaşıllıqları qorumamasını;

617 ətraf mühit üzrə BMT proqramı adlanır:

- MAQATE.
 YUNESKO;
 FAO;
 YUNEP;
 UNİDO;

618 ətraf mühit və inkişaf mövzusu üzrə BMT konfransı keçirilmişdir:

2005.
 1972;
 1992;

- 1999;
- 2002;

619 Kioto protokolu imzalanmışdır:

- təbii mühit sahəsində əməkdaşlıq üçün.
- bərk formalı tullantıların məhdudlaşdırılması üçün;
- «istilik effəkti» yaradan qazların atmosferə atılmasının məhdudlaşdırılması üçün;
- təbii resurslardan birgə istifadə üçün;
- biomüxtəlifliyin qorunması üçün;

620 Təzminat nədir?

- təbiətdən istifadə sahəsində ödəniş.
- qrant;
- kompensasiya;
- ekoloji zərərin pulla ifadəsi;
- subsidiya;

621 Təbiətdən istifadənin idarə olunması üsullarıdır:

- hüquqi təminat və məsrəf.
- fiskal, hüquqi, qeyri-hüquqi;
- qeyri-fiskal, dövlət gəlirləri və məsrəfləri ilə bağlı;
- gəlir və məsrəflər, hüquqi;
- gəlir və məsrəflər, hüquqi;

622 Təbiətdən istifadənin idarə olunması üsullarına aid deyil:

- dövlət məsrəfləri və gəlirlərinə.
- dövlət məsrəflərinə;
- dövlət gəlirlərinə;
- qeyri-fiskal üsula;
- proqram-məqsəd;

623 Ekoloji subsidiyalar:

- müəssisə gəlirlərindən ayırmalar.
- müəssisələrə verilən faizli kreditlər;
- müəssisələrə müvəqqəti və qaytarılmadan verilən dövlət yardımını;
- əhalinin topladığı pul yardımını;
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün verilən qrantlar;

624 Girovlar sistemi:

- doğru cavab yoxdur.
- təbiəti mühafizə tədbirlərinə ayrılan vəsait növüdür;
- tutulan sığorta məbləğidir;
- təhlükəli məhsulların qiymətinə əlavə olunan sığorta haqlarının tutulmasıdır;
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması üçün ayrılan haqlardır;

625 İnzibati vergilər:

- tutulan sığorta məbləğ.
- yerli təbiəti mühafizə orqanlarının nəzarət fəaliyyətinə görə ödəniş;
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsal edən müəssisələrə verilən ödəniş;

- ətraf mühitin çirkləndirməyə görə tutulan ödəniş;
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsinə görə ödəniş;

626 Mülki hüquqi tənzimlənmə:

- insanların ekoloji hüquqlarını tənzimləyən metoddur.
- əhalinin hüquq və vəzifələrinin müəyyənlişməsidir;
- cəmiyyətin istehsal fəaliyyətini tənzimləyən normalardır;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən qanunlardır;
- hüquqi münasibətlərdə tərəflərin bərabərliyinə əsaslanan metoddur;

627 Azərbaycanda ekologiya hüququnun mənbələrinə aid deyil:

- regional ekoloji təşkilatların qərarları.
- Azərbaycan Respublikasının konstitusiyasına;
- Azərbaycan Respublikasının qanunlarına;
- Azərbaycanın qoşulduğu beynəlxalq müqavilələrinə;
- Nazirlər kabinetinin qərar və sərəncamlarına;

628 Ekoloji hüquq pozuntularına görə məsuliyyətin funksiyalarından deyil:

- həvəsləndirmədir;
- kompensasiyadır;
- qabaqlamadır;
- cərimədir;
- cəzadır.

629 Ekoloji hüquq pozuntusuna görə inzibati məsuliyyət:

- doğru cavab yoxdur.
- səlahiyyətli dövlət orqanı tərəfindən inzibati tənbeh tədbiridir;
- inzibati xətalara görə məsuliyyətdir;
- şəxsi mülkiyyətə -vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;
- təbii mühitə vurulan ziyana görə inzibati tənbeh tədbiridir;

630 Regional problemlərin həlli məsələlərinə daxildir:

- baza layihələri
- alternativ variantların olması
- təbiəti mühafizənin kompleks sxemləri
- elmi təhlillər
- iqtisadi göstəricilər

631 Təbiətdən istifadənin regional problemləri üçün bu cəhətlər səciyyəvidir?

- kəmiyyət problemləri
- kompleks maliyyələşmə
- variantın seçilməyi
- proqnozlaşdırma
- yüksək kapital tutumu

632 Regional proqramların formalaşması üçün hansı vasitələrdən istifadə edilir?

- planlaşmadan
- texnoloji vasitələrdən
- texniki vasitələrdən

- təbii resurs potensialından
- idarəetmə elementlərindən

633 Çıxılmağa görə ödənişlərin həcminə təsir göstərir:

- Təbii mühafizə xərcləri.
- Tullantıların izn həddi.
- Konsentrasiyanın izn həddi.
- Tullantıların həcmi.
- Fəal çıxılmağa zolaqları.

634 Atmosferin çıxılmasına görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Radionların ekoloji vəziyyətindən.
- Müəssisənin ekoloji xərcindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən.
- İncredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.

635 Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılı deyil:

- regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən
- Tullantıların təhlükə əmsalından.
- Müəssisələrin texnoloji durumundan

636 Tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- İstismarın izn həddi.
- Təbii mühafizə xərcləri
- Tullantıların izn həddi
- Konsentrasiyanın izn həddi
- Mühitin ekoloji vəziyyəti

637 Təbiətdən istifadənin ödənişliliyinin məqsədi:

- Doğru cavab yoxdur.
- Təbii resurslardan səmərəli istifadə etmək.
- Təbiətdən istifadəni tənzimləmək.
- Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq.
- Təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq.

638 Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş növlərinə aid deyil:

- Aksizlərə aid deyil.
- Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə aiddir
- Yerin təkindən istifadəyə görə subsidiyalara aiddir.
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlərə aiddir.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmələrə aiddir.

639 Çıxılmağa görə ödənişlərin hesablanma metodikası prinsiplərindən deyil:

- Ödənişlərin tutulmasının sadəliyi və asanlıığı.
- Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin sirküləməsinə görə normaların tətbiqi
- təbii mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması.

- hər indiqridentə görə ödənişin tətbiq olunması.
- Regional xüsusiyyətlərin nəzərə alınması (ekoloji vəziyyətdən asılı olaraq).

640 Tullantıların həcmi nəyə təsir göstərir?

- Təbii mühafizə xərcləri
- Tullantıların izn həddi.
- Konsentrasiyanın izn həddi.
- ödənişin həcminə
- Fəal çirklənmə zolaqları.

641 Tullantıların həcminə görə ödəniş.

- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən.
- İncredientlərin nisbi təhlükə əmsalından.
- Radionların ekoloji vəziyyətindən.
- atmosferin çirklənməyə görə ödənişinin həcmindən

642 Müəssisələrin texnoloji durumu nədən asılı deyil:

- regionların ekoloji vəziyyətindən
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən
- Tullantıların təhlükə əmsalından
- tullantıların yerləşməsinə görə ödənişlərin həcmindən

643 Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:
- Tullantıların izn həddindən
- Konsentrasinin izn həddindən
- tullantıların yerləşməsinə görə ödənişin həcmi

644 Təbii resurslardan səmərəli istifadənin əsas məqsədi nədir?

- Doğru cavab yoxdur.
- təbiətdən istifadənin ödənişliliyini müəyyənləşdirmək
- Təbiətdən istiadəni tənzimləmək
- Təbiətdən istifadə tədbirlərinin proqnozlaşdırmaq
- Təbiətdən istifadəni stimullaşdırmaq.

645 Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər ödəniş növünə aiddir?

- Aksizlər.
- Konkursda iştiraka görə və lisenziya verilməsinə görə haqq.
- ödəniş növünə aid deyil
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödənişlər.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə köçürmə

646 Stasionar mənbələrdən ətraf mühitin çirklənməsinə görə normaların tətbiqi ödənişlərin hesablanma metodikası prinsipinə aiddir:

- qanunauyğunluqdur
- əsasən aiddir

- uyğunluğu yoxdur
- aid deyil
- prinsipin məqsədidir

647 Təbiətdən istifadəyə və çirklənməyə görə ödənişlərə aiddir:

- su resurslarının ehtiyatı
- təbii resurs potensialı
- ərazinin müxtəlifliyi
- torpaqların ehtiyatı
- ətraf mühitin çirklənməsi

648 Tİİ elminin tədqiqat istiqamətinə aiddir:

- Təbii resursların həcmnin hesablanması.
- Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi.
- Biosferin öyrənilməsi
- Atmosferin tədqiqi.
- Hidrosferin öyrənilməsi

649 Tİİ elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin cəlb olunması.
- təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi
- biosferin tədqiqi;
- çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;

650 Tİİ elminin əlaqəsi yoxdur:

- arxeologiya elmi ilə.
- biologiya elmləri ilə;
- iqtisadiyyat elmi ilə;
- torpaqşünaslıq elmi ilə;
- ekologiya elmi ilə;

651 Tİİ elminin tədqiqat obyektinə aiddir:

- günəş enerjisinə.
- atmosferə;
- hidrosferə;
- litosferə;
- təbiətin mühafizəsi;

652 Tİİ elmi bu elmlərin qovşağında yerləşmir:

- biologiya və iqtisadiyyat.
- ekologiya və iqtisadiyyat;
- tarix və biologiya;
- coğrafiya və biologiya;
- ekologiya və coğrafiya;

653 Təbiətdən istifadə prosesi harada baş verir?

- Nəqliyyatda.
- Regionda.

- Ərazidə.
- Sənaye sahəsində.
- Kənd təsərrüfatında.

654 ətraf mühitin çirklənməsi və mühafizəsi harada baş verir?

- göllərdə;
- konkret ərazidə;
- adalarda.
- dənizlərdə;
- kosmosda;

655 Biosferin öyrənilməsi elminin tədqiqat istiqamətinə aiddir:

- Təbii resursların həjminin hesablanması.
- Tİİ istifadənin tənzimlənməsi.
- Atmosferin tədqiqi.
- Təbiət hadisələrinə münasibət
- Hidrosferin öyrənilməsi

656 Təbiətdə baş verən hadisələr hansı elm tərəfindən tənzimlənir?

- ekologiya
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- coğrafiya
- geologiya
- geomorfologiya

657 ərazidə baş verən proseslər necə adlanır?

- Nəqliyyatdan istifadə.
- Ərazidən istifadə.
- təbiətdən istifadə
- Sənaye sahəsindən istifadə.
- Kənd təsərrüfatından istifadə.

658 Tarix və biologiyanın qovşağında olan elmdir?

- biologiya və iqtisadiyyat.
- ekologiya və iqtisadiyyat;
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- tarix və biologiya;
- coğrafiya və biologiya;

659 Təbiətin mühafizəsi hansı tədqiqat obyektinə aiddir?

- günəş enerjisi.
- atmosfer;
- hidrosfer
- litosfer;
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatına

660 Arxeologiya elmi hansı elmlər ilə əlaqəlidir?

- Tİİ ilə əlaqəsi yoxdur
- biologiya elmləri ilə;

- iqtisadiyyat elmi ilə;
- torpaqşunaslıq elmi ilə;
- ekologiya elmi ilə

661 Tİİ elminin praktiki aspektlərinə aid deyil:

- ekoloji proseslərlə bağlı təsərrüfat mexanizmlərinə ekoloji amillərin
- təbii resursların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- atmosferin strukturu
- çirklənmədən dəyən zərərin hesablanması
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;

662 ətraf mühitin çirkləndiyi sahələr :

- adalarda
- dənizlərdə;
- ərazi
- göllərdə;
- kosmosda

663 Tİİ – n qlobal məqsədinə aid edilir:

- ekoloji lizinq
- regional idarəetmə
- dövlət tənzimləməsi
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə üsulları
- ekoloji monitoring

664 Tİİ hansı elmlər qrupuna aiddir?

- müstəqildir.
- dəqiq elmlər
- Humanitar elmlər
- tarixi və coğrafi elmlər
- iqtisadiyyat elmləri

665 Tİİ – nin tətbiq etdiyi tədqiqat üsullarına aid deyil?

- elmlik
- dialektik balans
- normativ, kartoqrafik
- sistem, statistik
- iqtisadi – riyazi

666 Hazırda Tİİ – də hansı sistemlər nəzəriyyəsi geniş yayılmışdır?

- siyasi – iqtisadi
- kartoqrafik
- statistik
- ekoloji –iqtisadi
- metodoloji

667 Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elmi aşağıdakıları öyrənir:

- Təbii resursların istehsalı cəlb olunması.
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.

- Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.
- Təbiətdə ekoloji tarazlığın indikasiyası.
- Təbii şəraitin müəyyən olunması.

668 Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı elmi aiddir:

- ekologiya elmlərinə.
- təbiət elmlərinə;
- iqtisadiyyat elmlərinə;
- biologiya elmlərinə;
- coğrafiya elmlərinə;

669 Tİİ elmi öyrənir:

- hidrosferi.
- təbii şəraiti;
- təbii ərazi komplekslərini;
- təbii ehtiyatları;
- cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsini;

670 Tİİ elmi bu obyektləri öyrənmir:

- hava;
- su;
- torpaq;
- günəş enerjisi;
- nüvə enerjisi.

671 Tİİ elminin vəzifələrinə aiddir:

- məhsulların sənaye emalına;
- qazın emalına.
- neft istehsalına;
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalına;
- təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;

672 Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələri hansı elmin tədqiqatlarına aiddir?

- Təbii şəraitin müəyyən olunması.
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tədqiqatlarına
- Təbii resursların istehsala cəlb olunması.

673 İqtisadiyyat elmlərinə aid olan elmdir:

- ekologiya elmləri.
- coğrafiya elmləri;
- təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- biologiya elmləri;
- təbiət elmləri;

674 Tİİ predmetinə aid deyil?

- təbii sərvətlərin istehlakı
- təbii resursların emalı

- təbii resursların hasilatı
- kompleks istehsallar
- təbii resursların istifadəsi

675 Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı bu obyektləri öyrənmir:

- hava
- günəş enerjisi;
- su
- torpaq;
- atom enerjisini

676 Təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi nəyə aiddir?

- Tİİ elminin vəzifələrinə
- neft istehsalı
- məhsulların sənaye emalı;
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı
- təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;

677 Ekoloji-iqtisadi sistem nədir?

- təbii-ərazi kompleksi;
- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
- ərazi-istehsal kompleksi;
- təbii-texnogen kompleks;
- Tİİ-nin tədqiqat obyektı

678 Ekoloji iqtisadi sistemlərə daxil deyil:

- ekobiznes
- aid olanı yoxdur
- ətraf təbii mühit
- həyat fəaliyyəti
- cəmiyyət

679 Atmosferin və hidrosferin çirklənmə indeksi neçə göstəricidən (KİİH) asılıdır?

- 3
- 2
- 6
- 5
- 8

680 Təbii ehtiyatlar alınır:

- Təbii ünsürlərdən.
- Təbii amillərdən.
- Günəş enerjisindən.
- Hidrosferdən.
- Atmosferdən.

681 Təbii ehtiyatlar bu istehsalda iştirak edir:

- İstehsalın təmərküzləşməsi;
- Maddi nemətlər istehsalı;

- Sosial sahələr;
- Emal sahəsinin dərinləşməsi;
- İstehsalın kooperasiyası.

682 Maddi nemətlər istehsalında iştirak edir:

- Təbii ehtiyatlar.
- İqlim;
- Relyef;
- Havanın rütubəti;
- Atmosfer təzyiqi;

683 Relyef təsir edir:

- Kooperasiya.
- Meşələrin inkişafı;
- İstehsalın yerləşməsi;
- Ərazinin abadlaşması;
- Elmin inkişafı;

684 İstehsalın inkişafı asılıdır:

- Dünya okeanının səviyyəsindən;
- Kooperasiyadan;
- Təmərküzləşmədən;
- Kənd təsərrüfatının inkişafından.
- Təbii ehtiyatlardan;

685 Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilir:

- Çirklənmə dərəcəsinə görə.
- Qraflar üsulu ilə;
- Genetik üsulla;
- Alternativ dəyərlər;
- Həcm üsulu;

686 Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- Neft.
- Torpaq;
- Torpaq, su, meşə;
- Su;
- Meşə;

687 Təbii ehtiyatların iqtisadi qiymətləndirilməsi nədir?

- elmi əsaslarla yerinə yetirilir
- ümumi iqtisadi qiymətləndirməlidir
- insanların maddi nemətidir
- təsərrüfat əhəmiyyətinin pulla ifadəsidir
- Dövlət tərəfindən tənzimlənir

688 Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinin əsas üsulları:

- subyektiv qiymətləndirmə
- renta

- məsrəf üsulu
- alternativ dəyərlər
- potensial ehtiyat

689 Maddi nemətlər istehsalında nələr iştirak edir?

- İstehsalın kooperasiyasında
- Sosial sahələr
- təbii ehtiyatlar
- Emal sahəsinin dərinləşməsi;
- İstehsalın təmərküzləşməsində

690 Təbii şərait hansı sahədə bilavasitə iştirak edir?

- maddi nemətlər
- İqlim;
- Relyef;
- Havanın rütubəti;
- Atmosfer təzyiqi

691 İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- Kooperasiyaya
- Ərazinin abadlaşmasına;
- Meşələrin inkişafına;
- relyef;
- Elmin inkişafına;

692 Təbii ehtiyatların istismarı nədən asılıdır?

- Kənd təsərrüfatının inkişafından
- istehsalın inkişafından;
- Dünya okeanının səviyyəsindən;
- Kooperasiyadan
- Təmərküzləşmədən

693 Alternativ dəyərlər nədir?

- Çirklənmə dərəcəsinə görə.
- Qraflar üsulu ilə;
- Genetik üsulla;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Həcm üsulu;

694 Kadastr qiymətləndirilməsi ilə qiymətləndirilmir:

- Neft.
- Torpaq
- Torpaq,su,meşə
- dəmir filizi
- Meşə

695 Keyfiyyət normativi nədir?

- kəmiyyət göstəricisi
- məhsulun keyfiyyəti

- təbiətin çirklənmə norması
- təbiətə təsirin icazə verilən norması
- ekoloji təhlükəsizlik

696 Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi (KİN) havada nə qədər təşkil edir?

- 2-4 mq/m³
- 1,5 mq/m³
- 2,5 mq/m³
- 3,5 mq/m³
- 3-5 mq/m³

697 Qurğuşun üçün konsentrasiyanın izn həddi torpaqda nə qədərdir?

- 20 mq/ kq
- 5-10 mq/kq
- 12 mq/ kq
- 30 mq/kq
- 15 mq/kq

698 Bütün müəssisələr üçün konsentrasiyaların izn həddi necə müəyyən olunur?

- təhlükəlidir
- müxtəlifdir
- daimidir
- eynidir
- müvəqqətidir

699 Azərbaycan Respublikasında radiasiya tonu nə qədərdir?

- 30-40 mkr/saat
- saatda 15 – 20 mikrorentgen
- 25-30 mkr/saat
- 30-35 mkr/saat
- 5-10 mkr/saat

700 Elektromaqnit şüalanması canlılara hansı təsiri göstərir?

- texnoloji
- bioloji
- zəhərləyici
- fiziki
- kimyəvi